

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy órára 2 korona.

VIDEKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy órára 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

6-hasabos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitlár sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1901.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Szerda, június 12.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezércikk: Törvénybíráló kereskedők.
A delegációk zárulása.
Az aradi kereskedelmi kamara és az új polgári perrendtartás.
Takács Zoltán bünpöre.
Milliók a hó alatt.
Szélhámos kereskedő.
Rémdráma a nagyváradi Rhédey-kertben.
A törvénytelen fő jelentkezett.
Ebéd a főispánnál.
Párbajozó színészek.
Tárca: Látomány az éjszakában. Irta: Gyalui Farkas.
Regény-Csarnok: Dawson bankja. Irta: Treumann József. Fordította: Hevessi Jenő.

Törvénybíráló kereskedők.

Arad, június 11.

Az egész országban végighangzott az elégedetlenség, a megbotránkozás moraja az új polgári perrendtartási javaslat némely oly intézkedései miatt, melyek valósággal nemcsak ellenkeznek a józan ész követelményeivel, hanem direkte megtámadják a társadalom három legfontosabb faktorait: a kereskedők, az iparosok és az ügyvédek legvitalisabb érdekeit.

A javaslat szerkesztői az íróasztal mellett ütötték nyélbe a néhány száz paragrafust és eközben nem csináltak egyebet, mint a német perrendtartást vették kiinduló pontul. Elfelejtették, hogy az élet, a kereskedelem, az ipar, a forgalom nem alkalmazkodhatik a paragrafusokhoz, hanem hogy épen fordítva a törvénynek az életből kell hogy merítse erejét, alapját és kiinduló pontját.

Az a bizonyos sovinizmus, mely rendszeresen tulló a célon, az okozta az új perrendtartás javaslatában a végtelen hibát, melynek káros, sőt végzetes kihatásai alkalmasak lesznek arra, hogy megkössék a nemzet életerejét. Az a törvényszerkesztőbizottság bizonyos önálló nemzeti karakterrel akarta ellátni a javaslatot és ezen a címen kidobta a német perrendtartásból a mi német, de helyes és jó — és tett bele speciális magyar intézkedéseket, de rosszat és károsat.

Az ország összes ügyvédi kamarái, köztük előkelő helyen az aradi ügyvédi kamara, felemelte szavát azon merénylet ellen, melyet a javaslat indokolatlanul intéz nemcsak az ügyvédi kar ellen, de talán még sokkal vehemensebbül a kereskedők és iparosok ellen. Ez a felszólalás talán egyoldalunak látszanék a kormány törvényszerkesztő bizottsága előtt, mert azt az ellenészrevételt tehetné — bár jogtalanul és indokolatlanul — hogy az ügyvédi kar pro domo beszél, az ilyen beszéd pedig nem szokott tárgyilagos és méltányos lenni. Volt már ilyen hang a sajtóban is, és azért nem hihetetlen, hogy az illetékes körök is ezen a hangon diskurálhatnának.

Ma már azonban mozogni kezdenek a kereskedelem és ipar érdekeit szem előtt tartó kereskedelmi kamarák és mint más helyütt megírjuk, az aradi kereskedelmi és iparkamara is. A mai közgyűlésen sérelmesnek jelezte a kamara azon intézkedést, hogy az ezer korona értéket meg nem haladó váltópörök a járásbíró

illetékessége alá utaltatnak és e szerint ezen ügyekben az ügyvédi kényszer megszünt kötelezővé lenni.

Miért kellett ennek lenni? Hát az eddigi eljárás nem volt jó? Vagy talán drága volt? Tessék megnézni a költség megállapításokat a váltóbírósnál szinte nevetséges összeg jár a munka és utanjárárs díjazása fejében. — Vagy talán a kereskedő gyorsabban és jobban tudja majd váltóperét maga elintézni?

Ha jegyzőkönyvbe akarja felvételni panaszát esetleg egész nap ögyeleghet a bíróságnál, míg sorra kerül, mert tudjuk mi jól a tapasztalatból, hogy új intézkedéseket behoznak ugyan nálunk, de a szükséges munkaerőt és birói létszámszaporítást nem. Ha pedig megírja a keresetét, azt be kell adni; azután utána kell járni, hogy elintéztetett-e? ez egy-két délelőttöt vesz igénybe, mert ne gondolja ám a kereskedő, hogy a járásbírósnál egész nap állnak vele szóba, — olyan nincs; legfeljebb egy órán át naponkint délelőtt és aztán becsukják az orra előtt az ajtót. Akkor, ha már el lett intézve, le kell iratni a végzéseket; mert ne higgye a kereskedő, hogy a járásbírósi iroda egy nap alatt leírja azokat; olyan már megint nincs, mert az iratok száma nem lesz akkor még annyira se elegendő, mint mostan.

Már most utána kell járni, hogy jogerőre emelkedett-e a fizetési meghagyás, adatott-e be kifogás; akkor azután ugyanaz a procedura, mint a kereset beadásánál, ismétlődik a végrehajtási stádiumban.

TÁRCA.

Látomány az éjszakában.

Irta: Gyalui Farkas.

Almatlanul forgolódtam az éjszakában. A mély csöndben régi arcok, új alakok merülnek föl elém. Tervek, visszaemlékezések kergetőznek lelkemben. Egyszerre csak megjelenik egy alak szemem előtt, akár a villamos fényvel falra vetett kép. Szinte megvilágítja a szobát fehér, szomorú arca. Gyermekkorom óta nem jutottál elém: ki küldött ide, Vera?

Az udvaron, ahol gyermekkoromban laktunk, öreg, szigorú néni volt a szomszédunk. Egyedül élt, rokon senki sem járt hozzá, maga se sokat tördött a világgal. Néhányszor láttam ráncos arcát. Ilyenkor rámszólt:

— Ugy-e, te csaptad be az ajtót?

— Nem én, kérem.

— Ilyenek vagytok mind. Ha rosszat tesztek, tagadjátok!

En eléget panaszoltam édes anzámnak, hogy semmi rosszat sem tesztek. Az utcaajtót sem csapkodom, miért haragszik rám az a néni?

— Hagyd, édes fiam, jó öregasszony az, de az emberek sokat bántották.

Ezt sem értettem. Jól tudtam, hogy mikor mi iskolába megyünk, utközben nagy harcok

folynak. Az inasok állandó ellenségei az iskolás gyermekeknek. — Nagyobb csizmadia inas soha el nem mulasztotta volna hirtelen az orra alá dugni a kezét, aztán épp oly hirtelen olrántani s megpödröni a saját, nem létező bajusza helyét. Mindezt hatalmas s ereie éreztetéseiül. Epp így egyik-másik iskola vásott gyerekei hadilábban álltak s találkozáva egymással, nagy verekedés folyt le. De hogy a mi öregasszonyunkat ki bántotta, ezt nem tudtam, nem értettem. Nagy részvétet éreztem iránta s arra gondoltam, hogy összeszedelődünk néhányan az elemi iskolából, aztán jól eldöngetjük azokat, akik az öreg néni bántották. De kik ők?

Egy napon új cselédet fogadott az öregasszony, Verának hívták. Ott ült a lépcsőn nem egyszer, mikor én hazajöttem délután az iskolából s egy képtáblás kis könyvben olvasott. Micsoda könyv lehetett az? Gyötört a kíváncsiság. Megkértem egyszer, mutassa meg, mondja meg mit olvas?

— Ez, urfi, egy Fibel.

— Hát az kicsoda?

— Nézze meg.

Német ákom bákóm volt benne képekkel.

— Igen, igen mondtam nagy bölcsen, — ez egy német ábécé.

— Ebből tanulunk mi otthon olvasni, — szólt a leány.

— Magát hogy hívják? — kérdeztem tőle.

— Verának. — Most jöttem ide. Hát Kati rég lakik az urfiéknál?

— Oh még én egész kicsi gyermek voltam mikor hozzánk jött szolgálni.

— Hát az ott micsoda könyv az urfinál?

— Ez — feleltem büszkén — az olvasókönyvem . . .

— Nem mutatná meg?

— Dehogyan nem, — feleltem én. — De adja kölcsön maga is azt a hogyhivjákot . . . Vagy tudja mit? Inkább mutassa meg a képeket.

Igy kezdődött a mi ismeretségünk Verával. Ő esténként elkérte az olvasókönyvem s reggel korán már beadta. Be is vonta a könyvtábláját papírral s én bámultam ügyességét. A német képeskönyvből még akárhányszor együtt nézegettünk. Nem tudtam németül s ő hangosan fölolvasta a képek aláírt szavakat. Magam előtt láttam azokat a képeket. Köztük egy tojás, csacsi, mérleg, sarló, golya, bagoly. Hogy szeretem őket mind! Csak egy ember szemtől félttem. Fölfelé nézett a képen, olyan különösen, szurósan. Ugy nézett mindig, mintha háborgatták volna. Talán aludt is, mikor a könyvet betették s csak akkor nyitotta ki pilláját, ha elfordították előle a lapot.

Szelid és szomorú volt Vera. Soha hangos szavát nem hallottam. Emlegették is nálunk, hogy derék, jó leány, szorgalmas még, az öreg asszony is szereti — a maga módja szerint.

Ezt kisebb kereskedő ember, kinek személyzete kicsiny, egyáltalán keresztül nem viheti. Ha ez így van, — már pedig így lesz, — akkor minek kellett az új perrendtartásnak a régi váltó-eljárást megváltoztatni.

A másik intézkedés, mely ellen ma a kereskedelmi és iparkamara ki kelt és mely által a kereskedelmet és az ipart gyökereiben és létalapjában megtámadva látja, az, hogy az adós az ő illetőségi helyén lenne perlendő. Ez tényleg az adósok szabadalom levele, mely csak azt eredményezné, hogy a hitel a legkisebb mértékre redukálódik. Hogy ez nemzetgazdasági szempontból mit jelent, azt bővebben magyarítani felesleges.

Azért hát üdvözljük kereskedelmi és iparkamaránkat, hogy mint első, óvást emelt ezen szándékolt újítások ellen, mert ezzel kimutatta, hogy feladata magaslatán áll, hogy a kereskedelmi és ipar ágak érdekeit veszélyeztető törvényes intézkedések ellen kellő időben frontot tud csinálni. Hisszük és reméljük, hogy ily értelmű eljárások mellett, az a bizonyos törvényszerkesztő bizottság be fogja látni, hogy rossz dolgot művelt és sietni fog abból az új perrendtartásból kidobni azt, aminek semmi létjogosultsága, szükségyszerűsége és hasznoszerűsége nincsen. △

A delegációk záróülése.

(Az országos bizottság itthon.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése.

Arad, június 11.

Ma délelőtt fejezte be tárgyalásait a delegáció. A délutáni záróülésen Kállay közös pénzügyminiszter kifejezte a király elismerését és köszönetét a delegátusoknak, kiknek nevében Desseuffy Sándor csanádi megyés püspök mondott köszönetet a közös kormány tagjainak.

Szapáry Gyula gróf elnök, megköszönte a király elismerését, a felség életetésével az ülést berekesztette. A magyar delegátusok délután már visszautaztak Budapestre.

Az utolsó ülésről a következő távirati tudósításunk számol be:

Bécs, június 11.

A közösügyek tárgyalására kiküldött magyar országos bizottság ma délelőtt tíz órakor

Szapáry Gyula gróf elnöklete alatt ülést tartott. Jelen voltak a közös kormány részéről Kállay Béni közös pénzügyminiszter, Krieghammer báró közös hadügyminiszter, a magyar kormány részéről Széll Kálmán miniszterelnök, Lukács László pénzügyminiszter és Széchenyi Gyula gróf felsége személye körüli miniszter.

A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után az országos bizottság a tegnapi ülésben megszavazott összegeket és elfogadott határozati javaslatokat harmadszori olvasásban is megszavazta. Ezután az elnök bemutatta az osztrák delegáció elnökségének átiratát az osztrák országos bizottságban tegnap hozott határozatokról. Tudomásul vétetik. Megszavazta azután az országos bizottság a delegációnak június 2-től június 4-ig bezárólagos költségvetését.

Szilágyi Dezső a következő indítványokat terjesztette elő: Határozza el az országos bizottság, hogy a külügyminiszteri előterjesztéseket, a melyek alapját képezik a tárgyalásnak és a jelentésnek, hiteles szövegben az országos bizottság hivatalos iratai közé felvegyék. (Helyeslés.) Másodszor, hogy az országos bizottsághoz, az albizottságokhoz és a kiküldött bizottságokhoz érkező beadványok, előterjesztések és írott indítványok a jelentéssel együtt bemutatassanak és az országos bizottság irataihoz csatoltassanak, végül azt az óhajtását fejezi ki, hogy a közös kormány terjeszse elő a boszniai zárszámadásokat is tájékoztul, épügy, a mint az előirányzatot előterjeszti. Erre nézve azonban indítványt nem terjeszt elő. Kivánatosnak jelzi végül, hogy az országos bizottság iratai, melyek jelenleg a külügyminiszteriumban kezeltetnek, a magyar országgyűlés többi irataival együtt kezeltesse, a mennyiben e dolog rendezése és gyakorlati keresztülvitele bizonyos tárgyalásokat kíván, legcélszerűbb volna, ha a közös kormány s a magyar miniszterium megfelelő érintkezésbe lépnek és e tekintetben határoznak.

Kaglevich István gróf azt a kérdést terjeszti elő, hogy a közös kormány a delegáció elé szánt előterjesztéseket, a melyeket rendszerint az utolsó percben kapnak meg, különösen pedig a zárszámadásokat, juttassa korábban a delegátusokhoz.

Münnich Aurél szükségesnek tartaná, hogy a delegáció iratai ne csak Bécsben, hanem Budapesten is rendelkezésre álljanak.

Szilágyi Dezső megjegyzi, hogy ez esetben az iratokról hiteles másolatok volnának szükségesek, a mi nagy nehézségekkel járna. Sokkal egyszerűbb megoldás a Bécsben levő iratokat, ha azokra Budapestre szükség van, távirati úton Budapestre kérni.

Rakovszky István azt az eszmét, a melyet Szilágyi előadott a következőkbe formulázva terjeszti az országos bizottság elé: az országos bizottság felhívja elnökségét, hogy a külügyminiszter által az országos bizottság albizottságában tett előterjesztését hiteles magyar fordításban vagy szövegben az országos bizottság

irományai közé iktassa. Azért mondja, hogy „vagy szövegben,” mert jöhet idő, a mikor magyarul adják elő az országos bizottságban az expozét.

Pulszky Ágost szerint Rakovszky István határozati javaslata semmivel sem előnyösebb mint Szilágyi Dezsőé, mert minden delegáció csak ad hoc határoz, ezért Szilágyi indítványát pártolja.

Az országos bizottság erre elfogadta Szilágyi indítványait. Ez után az elnök a legközelebbi ülést déli 12 órára tűzte ki, melynek napirendjén volt az egyeztető hetes albizottság jelentésének tárgyalása, a most hozott határozatok végleges megszavazása és a delegáció ülészájának berekesztése.

TÁVIRATOK.

Fontos tanácskozás.

London, június 11. A Standard-nak jelentik Durbanból, hogy a bur vezérek és Kitchener között fontos tárgyalások folynak. Kitchener lehetővé tette a durban németalföldi konzulnak, hogy Blud tábornokkal és Botha magántitkárával, Dewett-tel tanácskozzék. Rendelkezésükre bocsátották a távirót is, hogy szabadon érintkezhessenek az elnökkel. A burk vezérei Standertonban vannak és ott várják be Krüger válaszát.

A kínai kártérítés.

Washington, június 11. Az Egyesült-Államok kormánya formálisan értesítette a hatalmasságokat, hogy lehetetlen csatlakoznia a kínai kártérítés megfizetéséért való közös garanciához. Az okok között felhossa az Egyesült-Államok elnökének alkotmányosan korlátolt hatalmát, a mely lehetlenné teszi ilyen közös garancia elvállalását. Az Egyesült-Államoknak e miatt az elhatározása miatt diplomáciai körökben nagy az aggodalom a kártérítés kérdése tekintetében. Az érdekelt hatalmasságok nagy része nem hiszi, hogy a kormányok elfogadhatnák a hágai választott bíróság döntését.

De mégse járja, hogy az asszony a kenyérét zárva tartja. Az én édes jó anyám megis üzentette neki, hogyha megéheznék, csak jöjjön a konyhára, hiszen akad ott valami mindig, ugys segít Vera néha a porolásnál a mi Katinknak, a világ leglármásabb teremtményének.

Lassan, lassan egészen megismerkedtem a német képeskönyvvel s nagy kedvet kaptam reá.

Jól emlékszem, hogy mennyit vágyakoztam utána, fél éjszakákon át. Emlékszem a legapróbb dologra is, ami velem harminc év előtt történt. Azokból pedig, mik alig egy-két év előtt történtek, mennyit feledtem el, oh, bár tudnék még többet felelni. Emlékszem, hogy hosszas tanakodás és lelki harc után így szoltam egy napon Verához:

— Vera kérem, adja nekem ezt a Fibelt. Én megveszem magától.

— Oh, minek is gondol erre urfi. Hisz mindig olvashatja.

— Maga azt hiszi, Vera, hogy nekem nincs pénzem? Hogy talán nem tudom megfizetni ezt a könyvet? Látja nekem a perselyemben van vagy husz krajcár.

(Szent igazság, dicső istennő, utólag bocsánatot kérek tőled. Nem volt ott még tíz krajcár sem.)

— Kis urfi, ezt a könyvet édesapám vette. Tőle maradt nekem emléke. Egyebem sem jutott.

Én nem voltam mindig olyan szegény, hogy cseléd legyek. Nekünk is volt cselédünk. De aztán egyedül maradtam. Kivettek az iskolából s a nagybátyám szolgálni küldött.

Eddig is bámultam Verát, aki cseléd létére németül is tudott olvasni, beszélni, de most hogy iskoljáról szolt, úgy néztem reá, mint valami tündérre, a ki csak éppen cseléd alakot vett magára.

— Ne haragudjék azért, Vera.

— Dehogy haragszom. Az isten áldja meg az urfit, meg az édesanyját. Látja, milyen boldog maga, hogy ilyen áldott jó anyja van. Milyen boldog, a kinek jó anyja van. Hozzám is milyen jó a ténsasszony.

— Tudom, — feleltem én fontoskodva. — A multkor is azt mondta mama déiben, hogy az ordás palacsintából adjanak Verának. Látja, Kati nem olyan jó, ő morgott ezért. Mert ő hidegen sz retti a palacsintát este.

— Morgott?

— Igen az anyám azt mondta: Nem szégyenli magát? Attól a szegény árvaleánytól sajnálja?

Vera lehajtotta fejét, aztán kezével elfödte arcát.

— Magának nincs senkije, Vera? Katinak van egy rokona. Szalmás szivarokat sziv.

— Nekem senkim sincs. Seukinek sem kellek. És nekem sem kell senki.

A leány felugrott, tisztán láttam, hogy kö-

nyek borítják az arcát s hevesen megfordulva lakásuk felé indult.

Darab ideig került Vera. Egyszer azonban nagy esemény történt velem. Artatlan bárányhímlőbe estem s két örömöm támadt a betegségből. — Narancsot ehettem, meg egy képes meséskönyvet kaptam. Verát nem lehetett tőlem eltiltani. Bejárt, kérdezősködött utánam.

Hálából megígértem, hogy majd egyszer odaadom kölcsön a mesés könyvet. — Hogy fölgyógyultam, oda is kínáltam neki egy délután.

Nem fogadta el. Félre vonult az udvar mélyébe. Ekkor láttam, hogy mennyire megváltozott. Olyan színe volt, mint nekem, a lábadozó betegnek, mikor tükörben néztem magam. Sáppadtsága a lemenő napfényben még inkább kitűnt. Nagy fekete szeme izzófényben ragyogott. Csaknem féltam tőle.

— Hallgasson rám, urfi. En magának adom a német képeskönyvet. Egészen magának adom. De egyre kérem érte.

Szó nélkül figyeltem reá. Mit akarhat? A leány halkán folytatta.

— Csokoljon meg engem érte. Meglehet hogy elmegyek innen. Talán nem láthatjuk egymást, hadd bucsuzzam el én is valakitől ezen a világon.

Felém nyujtotta a könyvet. Pillanatig haboztam. Istenem, mégis csak cseléd. De olyan

Az aradi kereskedelmi kamara és az új polgári perrendtartás.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 11.

Ma délután tartotta az aradi kereskedelmi és iparkamara teljes ülését *Kristyóry János* elnöke alatt. Az ülés szokás szerint az elnöki közlésekkel kezdődött, melyek közül a következőket emeljük ki:

A kamara 25 koronát adott az Aradon állítandó Erzsébet-szoborra és 25 koronát Aradmegye királyné-szobrára; *Bilinski Leo* bankormányzó megleghangú köszönő levelet intézett a kamarához az ittléte alkalmával tapasztalt szíves fogadtatásért; a makói kiállítás idejében a kamara a kerületbeli ipartestületekkel kongresszust rendez Makón s megbizta az elnökséget a szükségesek megtételével; a kamara évi jelentése felterjesztetett a kereskedelmi miniszterhez; a számvizsgáló bizottságba *Magyari Ferenc* elnöke alatt *Kneffel Lajos* és *Réthy Viktor* tagok küldettek ki. Miután *Kohn S. N.* a pénztárnokságról lemondott, helye a jövő teljes ülésen fog választás útján betöltetni.

Az érdemleges ügyek során *Battonya* közég helypénzdijszabályzatát most már másodikban se véleményezhette a kamara jóváhagyásra, mert oly magas díjtételeket tartalmaz, melyek nem engedélyezhetők a forgalom kára nélkül.

Az ujonnan szervezett áruforgalmi érték-megállapító bizottságba a kamara képviselőjeül *Marschall Lajos dr.* titkár küldetett ki.

A megrendelések gyűjtéséről szóló új törvény életbeléptetési rendeletét tudomásul vette a kamara, azonban utalva azon nagy átalakításokra, melyeket a törvény életbeléptetése a vidéki városok kereskedelmi és forgalmi viszonyaiban előreláthatólag előidézni fog, kifejezést adott azon aggodalomnak, hogy a vidéki ipari és kereskedelmi központok a távolabbi vidékek forgalmát elfogják veszíteni a főváros javára, mert ezután, ha valaki pl. butort, vagy kelengyét akar bevásárolni, a 14-ik vonatszakaszból ugyanazzal a költséggel keresheti fel Budapestet, mint pl. Aradot. A kamara feliratot intéz a kereskedelemügyi miniszterhez, hogy tegyen oly rendelkezéseket, melyek a vidéki kereskedelmi és ipari központok létesítését biztosíthatassák, nehogy amaz előnyök, melyeket az ipar és a kereskedelem az új törvénytől vár,

szomorú volt. Feléje tartottam arcomat. Ő pedig könyezve ölelte meg fejemet, össze-vissza csókolt s keservesen zokogott. Aztán kezembe adta a kéktáblás könyvet s elszaladt.

Reggel korábban ébredtem föl, mint más-kor. Zaj, futkosás volt a házban. Kati kisírt szemmel robogott be hozzám.

— A ténsasszony elfutott a doktorhoz. Fölugrottam.

— Beteg az apám?

— Oh, ha csak beteg volna valaki, — sírározott Kati. Vera, Vera megérette magát. Gyufát vett be az este. Elvitték reggel a kórházba. Későn vették észre. Oh Istenem, tegnap még együtt voltunk gyertyáért. Jaj nekem! Ilyen fiatalon! A ténsasszony a mi doktorunkhoz sietett, hogy segítsen rajta, ha lehet. Tegyük sok föl a kávéra, urfi? Nem kell? Nekem sem kellett. Jaj nekem! Még a ténsur is erősen sajnálta.

Egyedül maradtam. Az ábécés könyv ott volt a párnám alatt, az új meséskönyv mellett. Borzadózva vettem elő a német könyvet s az asztalra tettem.

Odakünn öreg szomszédasszonyunk kiabált valakinek. Rikácsoló, rettentő haraggal.

— Megcsalták őt is. Megölték. Valami urfiféle lehetett. Láttam errefelé sompolyogni. Láttam, hogy olázkodott körülötte. Csak az lehetett az oka. Oh, ha tudnám kicsoda, hogy

kizárólag vagy tulnyomó részben a főváros javára essenek.

Diécs község piaci helypénzdijszabályzata kuszált beosztásánál, szertelen magas tételeinél fogva nem ajánlatik jóváhagyásra; a kamara felir a miniszterhez, hogy utasítsa az ily kis községeket a viszonyoknak megfelelő tarifa készítésére, mert különben a piac látogatóit elriasztják s az élelmet nagyon megdrágítják.

Ezután a magyar polgári perrendtartásról szóló törvényjavaslatot tárgyalta a kamara. A mai ülés a javaslattal szemben általában akként jelölte meg a kamara álláspontját, hogy az igazságszolgáltatás gyors és olcsó legyen s hogy a kereskedők és iparosok anyagi érdekei lehetőleg megóvassanak az igazságszolgáltatási eljárásban. Ebből folyólag konstataulta a teljes ülés, hogy a javaslatban foglalt intézkedések nagyobb része szertelen védelmet nyújt az adós-nak, a mi a kereskedők és iparosok sérelmére vezet. Különösen két rendelkezés ellen foglal állást a kamara: az ellen, hogy az ezer korona értéket meg nem haladó váltópörök a járásbíró-ságok illetékességébe utaltassanak és a 32 és 34. §-ok ellen, melyeket a kamara valóságos merényletnek tekint a kereskedelem ellen, mert azok a kereskedelmet és az ipart gyökereiben és létalapjában támadnák meg. A kamara a szakaszok helyett a régi perrendtartás 35 §-át kívánja alkalmazni oly kibővítéssel, hogy a helyi illetékesség a számla és könyvkivonat alapján a 40 koronán alóli pörökre is megállapíttassék, még pedig az utolsó bejegyzés keltétől számított tíz éven belül. A kamara ezenkívül a javaslat több pontja ellen emel kifogást és észrevételeit tüzetesen indokolt felterjesztésben juttatja a miniszter elé.

A petrozsényi kereskedelmi alkalmazottak kérvénye folytán az összes odavaló érdekeltek meghallgatása után azt határozta a kamara, hogy feliratban kéri meg a kereskedelmi minisztert, helyezze hatályon kívül azt a miniszteri rendeletet, mely a vasárnapi munkaszünet kezdetét a határszéli költségekben délután 2 órára teszi.

Aradmegye alispánja véleményt kért a kamarától, mit csináljon Hevesvármegyével a hazai ipar támogatása és a vámszövetség megszüntetése iránti feliratával. A teljes ülés azt a véleményt adja, hogy Aradmegyének mind a két felterjesztést hasonszemlével kell támogatnia s az iparpártolás ügyében a megye te-

kivájhassam a lelkét. Mind gyilkosok, mind, valamennyi férfi.

Édesanyám halálsápadtan lépett be a szobába. Nem mertem kérdezősködni, csak a Vera könyvét dugtam el.

Mily szomorú volt aznap az ebédünk. Szigorú, komoly édesapám még komorabb volt, hallgatott. Édesanyám szeméből le-lepergett egy-egy könnyecske. Látom most is magam előtt. Haja akkor még fekete volt, csaknem kékesfekete. Mennyi ősz hajszál vegyült bele később.

Hova lett a kék táblás könyv, Vera hagyatéka? Szertefoszlott, eltűnt. Hova lett az egész ház? Összeomlott s maga alá temette ifjuságomat Jóságos anyja, te hagytál el először. Megtört szívű apám, oly gyorsan siettel utána. Elvesztettelek, mint azt a kis kopott képeskönyvet.

Te pedig, szomorú, szelid árva Vera, most megjelentél előttem. Senki sem küldött. Ugy-e magad jöttél el harminc év után? Viszonyásul néhány gyermeki nyájas szóért ugy-e üdvözléteket hoztál tőlük. Róluk új emlékeket ajándékoztál nekem. Oh, miért kelle ily hamar csak emlékezetüknek maradnia nálam.

Hangos, panaszos szemrehányást akarok tenni: „Miért, miért? . . . Miért hagytatok el? Mi pótoljon, mi vigasztaljon értetek?”

Csücs, a szobában nesz támad. Kis fiam, föl-sír álmából, anyja csöndesíti.

ületén a legmesszebb menő akciót kell indítania.

Domány József kamarai tag indítványa folytán felir a kamara avégből, hogy a külállamokkal kötendő és megújítandó kereskedelmi szerződésekből bortermelésünk és borkereskedésünk minden ellenkező törekvéssel és irányzattal szemben megvédelmezhessek.

Ülés végén *Gebhart István* kamarai tag a a kamarai székház környékének rendezetlen és esős időben járhatatlan voltára hívta fel a figyelmet. Indítványa folytán a teljes ülés átír a városi tanácshoz, hogy a Simonyi-utca folytatását lássa el olyan átburkolással, hogy a kamara hivatali helyiségeit esős időben is meglehessen közelíteni.

Jelen voltak az ülésen: *Kristyóry János*, *Nikolits Péter*, *Domány József*, *Funkelstein József*, *Gebhart István*, *Kneffel Lajos*, *Magyari Ferenc*, *Tedeschi Viktor*, *Vadovsky Gusztáv*, *Wallfisch Armin*, *Wechsler József*, *Assael József*, *Müller József*, *Pollák Vilmos*, *Reinhart Gyula*, *Rosmanith Albert*, *Schör Albert*, *Steigerwald Alajos*, *Tabakovits Emil*, *Inokai Tóth Lajos*, *Weisz Sándor*, *Lélek István*, *Topcsi László*, *Kohn Fülöp* kamarai tagok, *Marschall Lajos* titkár, *Edvi Illés László* m. titkár.

Takács Zoltán bűnpöre.

(Pénzhamisítók a törvénysszék előtt.)

Második nap.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, június 11.

A nagy pénzhamisítási bűnpör tárgyalásának második napján folytatták *Takács Zoltán* dr. kihallgatását. A tárgyalás iránt, noha éppenséggel dicsősenek szenzációs részletei, ma sem csappant az érdeklődés. Már korán reggel a kíváncsiak egész serege lepte el a törvényszék folyosóját, de a nagy esküdtzéki terembe is csak kevesen juthattak be közülök. Mikor *Lenk* táblai bíró megnyitotta a tárgyalást, felhívta a vádlottakat, hogy a terem mellett lévő helyiségekből ne távozzanak, mert arra az esetre, ha szükség lenne rájuk, minden pillanatban kéznél kell lenniök.

(A kihallgatás befejezése.)

Lenk elnök: Mikor *Bálint Ferenc* önt kocsiján Sárospatakra vitte, mikor jött vissza?

Takács: Az nap este.

— És megint visszament, s mi célból?

— *Bálint* bejött abba a szobába a hol a hamisítványokat csináltuk s azt kérdezte: Eljöttem megnézni mi van már?

— Panaszkodott *Bálint Ferenc* rossz anyagi helyzetéről?

— Igen.

— Ön tegnapi kihallgatása folyamán említette, hogy ön látott *Oravetznél* festékeket, s rajzeszközöket, de ezekről később akart nyilatkozni.

— Ezer bocsánat, nagyságos uram, én nem feledkeztem meg róla, itt meg is jegyeztem a jegyzeteim között (itt feláll s megmutatja a bíróságnak a jegyzeteit.)

— Helyes, akkor nyilatkozzék erre!

— Láttam csakugyan a festékeket, rajzeszközöket, olyanokat, amelyek a hamisításra nem igen alkalmasak.

— Említette ön előtt *Oravetz*, hogy van egy *Imre* nevű ismerőse, aki igen jól tud fotografálni.

— Igen, említette.

— Ki volt ez az *Imre bácsi*?

— Nem tudom, nem említette a nevét előttem *Oravetz*.

— Hát arról sem beszélt, hogy *Korik* házában is csináltak már előzőleg egy rajzot.

— Igen, ezt is mondta *Oravetz*. De hogy ez ki volt, nem nevezte meg.

— Nem *Korik* volt maga?

— Nem. *Korik* házában lakó fényképész volt. De a nevét nem tudom.

— A hamisítványokon series számok is vannak. Ezeket nem lehetett fotografikus uton vagy lichdruck segélyével rányomni, mondja el ki csinálta ezeket a számokat?

Takács erre elmondta, hogy Oravetzcel együtt csinálták ezeket a series számokat. Céljuk az volt, hogy csinálnak néhány darabot, a melyeket aztán ilyen series számokkal látnak el. Az így elkészített százásokat majd Oravetz magához veszi s értük pénzt hoz. Egyszóval ép oly eljárását akartak követni most is, mint a Mezőtúron nyomott bankjegyekkel, melyeket Oravetz Vaynak adott át értékesítés végett. A Vay által szerzett pénzen váltották ki tudvalevőleg a nyomógépet a pusztapói vasuti állomástról.

— Mikor Sárospatakon azt a nagy csomó hamisítványt elkészítették, miért választották ki 220—230 drbot?

— A legjavát kiválasztottuk azért, hogy egyrészt Oravetz pénzt hozzon Szolnok melletti ismerősül a gépre. Ekkor mondta azt is nekem Oravetz, hogy ezekért a hamisítványokért lehetőleg annyi pénzt fog kérni atól a Szolnok melletti ismerősétől, hogy még az árverést is el tudja balasztani.

— Milyen gépre kellett a pénz?

— Az volt a tervünk, hogy én kimegyek külföldre s vásárolok egy új gépet, a melyiyei majd kifogástalan bankjegyeket tudunk csinálni.

— Mikor ezt megbeszélték, kik voltak ott jelen?

— Én, Oravetz, Bálint Ferenc, az öreg Halász Szabó.

— Hát Halász Szabó Imre?

— Arra nem emlékszem. Meglehet, sőt valószínű is. Csak azt nem tudom, hogy az öreg Halász Szabóné még azt mondta, ha kimegyek külföldre, hozok neki parfümöt.

— Mikor kiválogatták a java hamisítványokat mintegy 220—30 drbot, maga mennyit tett el ezekből?

— Eleintén egyet sem. Csak mikor a szerencsi állomáson Oravetz az ablakban válogatta a zsebkendőjébe kötött százásokat, kértem tőle egy drbot. Ő 3—4 drbot adott át. Ebből egy drbot elküldöttem Mészáros János baracskai gazdának. Ez többször sürgetett már előzeleg, csináljak vele hamispénzt s ad hozzá pénzt. Mikor Csapó engem elhívott Szelevénybe, akkor azt mondtam Mészárosnak, most már belemegyek. Erre átadott nekem 200 frtot. Miután hosszú ideig kísérleteztünk, Mészáros türelmetlenkedni kezdett s azt gondolta, hogy én megcsaltam. Erre küldtem neki levélben egy drbot, s felhívtam, hogy jöjjön hozzám. Mészáros el is jött.

— Ez a Mészáros öngyilkos lett. — Mikor Budapestre jött, mit csinált?

— Felkerestem Mandl József kávést s megmutattam neki a nálam levő példányokat. Előadtam neki, hogy pénzre volna szükség, egy új gép beszerzésére. Kértem ajánljon valami pénzes embert. Mandl elkért egy drbot tőlem. Másnap be is mutatott egy Burger nevű korcsmárost, aki annyi pénzt ad, amennyi csak kell. Ekkor ujabban elmondottam előtűk mindent, megjegyezve, hogy most csak egy jó gép kell, hogy kifogástalan 100-ast lehessen előállítani. Burger kész volt erre áldozni s csak azt kérte, hogy mutassam meg neki, hogyan csináltam ezeket a hamisítványokat. Erre én levittem őket Mezőtúrra s ott mindent megmutattam nekik.

— Való az, hogy Oravetz eladott 6 drb hamisszázast 400 frtért.

— Igaz, én ezt Csapótól, de sőt magától Oravetzről is hallottam, aki nekem itt a fővárosban 130 frtot adott.

— Igaz Takács, hogy maga őrizte ezeket a hamisítványokat. Nappal mindig magánál tartotta s csak esténként adta oda Oravetznek?

Takács ingerülten: Ez hazugság! Ezt Oravetz hazudta!

— Ne legyen ingerült Takács!

Erre szemmeláthatólag elsáppadt Takács s ingerülten felelt:

— Én mindent töredelmesen bevallottam. Mit akarnak még tőlem többet.

Ezzel kihallgatása véget ért s a börtönör visszakisérte a vádlottak padjához.

(Oraveo János.)

Oravetz János kihallgatása következett.

— Megértette a vádat?

— Igen.

— Bünsnek érzi magát?

— Nem.

— Micsoda összeköttetésben állott ön Takácsal?

— Tartozott nekem.

— Hol ismerkedett meg Takácsal?

— Bécsben.

— Figyelmeztetem, ez nem igaz. Ezt a mesét maguk akkor találták ki, mikor Takácsot, aki maga lován lovagolt be Kunszentmártonba Szelevényből, az ottani járásbíró és orvos felismerték.

— Mondja hát meg, honnan ismeri Takácsot?

— Bécsből. Ott találkoztam vele a marhavásártéren, ott úgy mutatta be magát előttem, mint a Jávorszky és társa bankház pénztárosának a fivére dr. Justh.

— Mit akart magától?

— Azt mondta, hogy kölcsönt fog nekem szerezni.

— Maga aztán meghitta Szelevényre?

— Igen, el is jött Csapóval.

— Ki az a Csapó?

— Vaynak a sógora.

— Hát ezt honnan tudja, hisz az előbb azt mondta, hogy akkor látta először. — Meddig maradt ott Csapó és Takács?

— Csapó másnap elment, de Takács ott maradt másfél hétig.

Vallomása további folyamán folytonos tagadásban van, de minduntalan elárulja magát, hogy nagyon is tudott a pénzhamisításról.

(A szembesítés.)

Ezután Oravetz szembesítették Takács Zoltánnal. Takács szemébe mondta Oravecnek mindazt, a mit róla vallott. Oravec megmaradt tagadása mellett s a mire Takács ingerülten így kiáltott fel:

— Ugyan ne beszéljen így, hiszen már engem is kihoz a sodromból. Ön tudta elejétől fogva, hogy hamis pénzt akartak gyártani.

— Dehogyan tudtam. Csak akkor tudtam meg, mikor ön már Berlinből hazajött — felelt Oravetz.

Takács elmondotta újból, mily körülmények közt adott neki Oravec két darab százast és küldött utána Berlinbe a klisékért ezer márkát. Oravec következetesen tagadott, sőt megmástitotta vallomását is, mert egész másképp vallott ma, mint azt kihallgatása alkalmával a vizsgálóbírónál tette.

Mikor aztán Takács Zoltán erélyes hangon fellépett, Oravetz lassan-lassan mégis beismerte, hogy ő is segített a nagyított százasképekből kisebbeket készíteni.

Erre Csapót hallgatták ki, a ki három évet már börtönben töltött. Takács Zoltánnal Baracskán ismerkedett meg. Bünrészességét tagadja. A tárgyalást holnap folytatják.

SZINHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Szerda: A király mulat, színmű. Sziklai Kornél vendégtelleptével.

Csütörtök: Aranykakas, bohózat.

Péntek: Szünet.

Szombat: Lyonirablógyilkosok, színmű.

* A Charlie nénye. Régen mulatott oly kitűnően a közönség, mint ma Sziklai Kornél játékán Charlie nénye bohózatos szerepében. Az a vaskos komikum, mely ebben a darabban végig vonul, Sziklai alakításában valóságos orgiát ül és a legkomolyabb embert is hangos nevetésre készíti. A bohózat a tulzást megköveteli és ezzel a szabadsággal a lehető legtéljesebben élt is vendégművésznünk, anélkül azonban, hogy a megengedhető határt túl lépte volna. A szép számú közönség zajosan megtapsolta a kitűnő alakítást. A társulat többi tagjai ügyesen egészítették ki a keretet és sokban hozzájárultak Sziklai sikeréhez.

* Sziklai Kornél bucsufellépte. Érdekes, művészi illuziót keltő szerepet választott Sziklai Kornél bucsufelléptével, Hugo Viktor A király mulat, drámája kerül vele színre Szász Károly fordításában. Ebben Tribulet, az udvari bolond olyan szerep, melyet szívvel bíró intelligens színésznek különös becsvágygyal játszanak el. Évek előtt Balassa Jenő játszotta utoljára az

aradi színpadon. Sziklai tehetségében elég van a humorból és a szenvedélyből is, hogy Tribulet-je elé művészi várakozással tekintsen a közönség. A vendégen kívül jelentősebb szerepet játszanak Palágyi, Fenyéri, László, Szőke, Menszáros Margit, Bács, Komlósi Ilonka, Tolnainé, Tomcsányi Russi.

* Székely Irén Aradon. A hatheti szünet előtt hétjón, f. hó 17-én este lesz az utolsó előadás a nyári színházban. Az előadás jövedelme a kardalosoké lesz, a kikre igen ráfér, hogy a közönség meleg pártfogásába vegye őket s tömeges megjelenése által lehetővé tegye, hogy a szünet alatt, melyre tudvalevőleg gázsi nem jár, a megélhetés érdekében egy kis pénzhez jussanak a társulat e derék közkatonái. Egyébként ez az előadás nagyon érdekes lesz. A gyimesi vadkirály fog színre kerülni s abban a fő női szerepet Székely Irén, az aradi szintársulatok pár év előtti kiváló primadonnája játsza, kinek pompás dalait újból hallani valóságos élvezet lesz. Székely Irén ma este táviratilag értesítette az igazgatóságot, hogy a kardalosok jutalom estéjére lejön s szívesen játszik az ő régi, hálás aradi közönségének.

* Bibornok és színész. Márkus Emilia nagyváradi vendégszerepiése alkalmából a minap tisztelgett Somogyi Károly színikazgató társaságában Schlauch Lőrinc bibornok-püspöknél. A bibornok kitüntető szívélyességgel fogadta a jeles vendégművésznőt, akitől élénk érdeklődéssel kérdezősködött a művészeti viszonyokról, Somogyi Károlytól a nagyváradi szezon anyagi és erkölcsi eredményei felől kért felvilágosításokat és végül megígérte, hogy a jövő szezonban, ha „Az ember tragédiája” színre kerül, elmegy a színházba is.

Milliók a hó alatt.

(Regényes színmű 5 képből. Irta: Burlington. A budapesti Népszínházban először adták 1901. június 11-én.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, június 11.

Murray romantikus regényéből alakította át regényes színművé Burlington azt a látványos színjátékot, amelyet a Népszínház a legerősebb kanikulában mutatott be ma este annak a közönségnek, a mely a 20—22 fokos meleggel sem törődik, csak hogy premiért lásson.

Csodálatos, de úgy van, hogy a kőszínházak úgy a szezon végén előadhatnak, a mit csak akarnak, felléptethetik az összes primadonnákat egyszerre, a mig ezek össze nem vesznek, addig a fővárosi közönség kőszínházba nem jár, még ha véletlenül fagypontra szállana is le a hőmérő. Májustól kezdve egyszerűen nem divat a színházba járás s ezt a divatot követik még azok is, akik különben azzal más tekintetben egyáltalán nem törődnek.

— Hogy fogjunk mégis közönséget? — morfondíroznak a színikaznatók.

E töprengések közepette születnek meg a látványos színművek, mint a milyen a „Milliók a hó alatt” című színdarab is.

Nos, abban az öt képből, a melyek ma elvonnultak a közönség előtt, van is annyi látnivaló, mint hat operettben sem. Van itt velencei játék, orfeum előadás, tűzvész, rablás, gyilkossági kísérlet, alkony a tengeren a new-yorki kikötővel, gőzhajóérkezés, jéghegylánc és kétmillió font sterling aranyban: ennyi csak elég egyszerre.

Es mindez a látványosság a következő mese keretében jelenik meg a színen.

Harding gazdag amerikai kereskedőt befonta Tomkins (Szabó) szélhámos, aki Harding nevére váltókat hamisít. A derék, becsületes Harding is gyanuba keveredik és ezért megszökni kénytelen a leányával (Fedák Sári). Angliába jönnek, a hol Tomkius valóságos zsarnoka az öreg Hardingnak, aki bizalmában elárulta, hogy nagyapjától két millió font sterlinget örökölt, de ez a rengeteg összeg Alaskában van elásva két ezüst emezen megjelölt helyen.

A gaz Tomkins magának akarja megkeríteni a milliokat és a szépséges Harding kisasszonyt, aki pedig irtózik tőle. De Tomkins nem bocsátja ki körmei közül a zsákmányát és gonoszúsága sikerülne is, ha véletlenül utjába nem kerül Briggsnek. (Szirmay Imre), aki a londoni rendőrség detektív felügyelője. Ez nyomon kíséri a gazembert, leleplezi, de kisiklik előle, miután előbb gyilkossági kísérletet követ el Briggs ellen. De ez megmenekül és megkezdődik az üldözés a tengeren, New-Yorkon s a jéghegyeken keresztül egészen Alaskaig, a hol végre megcsipik Tomkinst két büntársával együtt, a kik az elfogatás percében agyonlövik gonosz szellemüket: Tomkinst.

Harding kisasszony természetesen beleszeret Briggsbe és végül egymáséi is lesznek.

Ebből letható, hogy a mese nem valami szövevényes, de aztán annál tarkább. Fedák Sárinak bő alkalma van néhány pompás kuplét, ezek között egy angol dalt is elénekelni és eltáncolni; — természetesen különösen a táncával tett igen nagy hatást. Csupa ideg, csupa elevenség ez a fiatal leány, a kinek ma határozottan nagy és megérdemelt sikere volt. Pompás partnere Szirmay, aki az éles látású, biztos kezű detektív nagy ambícióval és hatással játszott.

Kedves volt Kápolnai egy szerelmes kisleány szerepében és jók voltak még Tollagi és Kovács Mihály, akik két tipikus londoni csavargót mutatnak be.

A darab tetszett és remélhető, hogy a sok érdekes kép, no meg Fedák Sári táncai kedvéért a közönség ez előrehaladott időnyben is eljárogat a Népszínházba.

Szélhámos kereskedő.

(Csalások és váltóhamisítások.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 11.

Schweiger Izidor férfi divatáru-kereskedő, aki másfél évvel ezelőtt Kecskemérről Szegedre költözött és ott a Kelemen-utcában nyitott divatáru üzletet, néhány hónap előtt fizetéseit beszüntette és midőn ellene a bécsi hitelező védegyelet és több más hitelező is csődöt kért, ez a csőd vagyon hiányában nem volt megnyitható. Ez a nevezett hitelező védegyelet és most ujabban egy brünni cég is Szivessy László dr. szegedi ügyvéd által följelentést tett az adós ellen, akit Temesváry Géza dr. rendőrkapitány letartóztatott.

Valóban érdekes, különösen az utóbb említett brünni cégnek esete.

Schweiger Izidor e brünni céget, névszerint Fuchs Frigyes ottani cipőgyárost fölkereste és hangzatos ígéretekkel rábirta, hogy a szegedi és Szeged vidéki képviselőt adja át neki.

A képviselőt elnyervén, egyre-másra küldözte megbízójához hol egyik, hol másik álnév alatt a megrendeléseket. És így többi között valami Fabricky Vilmos nevű állítólagos szegedi kereskedőt is szerepeltetett ilyen megrendelői minőségben. Sőt, hogy Fuchs bizalmát növelje, Fabricky Vilmos által aláírott váltókat is küldött a nevezett gyárosnak. Mikor pedig a váltók kifizetésére került volna a sor, kitudódott, hogy Fabricky Vilmos nevű egyén vagy egyáltalán, vagy legalább Szegeden nem létezik és hogy így Schweiger váltókat hamisított csak azért, hogy ezzel a Fuchs céget áltassa és minél könnyebben megkárosíthassa.

A rendőrség most azt kutatja, hogyan volt lehetséges, hogy akár a posta, akár az államvasut a Fabricky Vilmos név alatt érkezett nagyértékű árukat a személyazonosság kutatása és megállapítása nélkül nem a neve-

zett címzettnek, hanem Schweiger Izidornak szolgáltatta ki.

Schweigert már egy hét óta várja a rendőrség. A hirtelen meggazdagodni vágyó kereskedő most is üzleti uton volt. Ma érkezett haza és a lakása előtt már várakozó detektívek nyomban felszólították, hogy kövesse őket.

Schweiger halászápadt lett és remegve követte a két detektívet. A rendőrségnél Temesváry Géza dr. alkaptány várta, aki nyomban vallatóra fogta. Schweiger rövid habozás után, amint föltárták előtte az adatokat, beismerte csalárait és a váltóhamisítást, mire az alkaptány előzetes letartóztatásba helyezte, nehogy esetleges bűnrészesével érintkezhesék.

EGYESÜLETI ELET.

(*) Az ipartestület előjárósága ma délután 5 órakor tartotta rendes havi ülését, melyet ünnepélyessé tett azon körülmény, hogy Berán Antal testületi elnök önállóságának 25 éves fordulóját ünnepelte. Müller Károly testületi ügyész az ülés megnyitása előtt ragadta meg az alkalmat, hogy az elnököt életjárványának nem fontos mozzanata alkalmából üdvözzölje. Szép szavakban emlékezett meg azon szorgalmas és kitartó munkáról, melyet 25 éven keresztül Berán Antal iparában kifejtett, s a mely dicséretes munkásság őt ma Arad város iparosságának élére emelte. A tárgysorozat fontosabb pontja volt azon határozat, melyet az előjáróság a testületi háznak folytatólagos kiépítése tekintetében hozott. Miután ugyanis a szálló a szomszédos telkek kiépítése folytán a jelenlegi díszes utcai épület-részben nem maradhat, a testület azon feadat előtt áll, hogy a szálló részére egy alkalmas, de nem oly feltűnő lakrészt rendezzen be célirányosan, az ügynek minden tekintetben megfelelőleg. Elhatározták továbbá azt is, hogy az épületen többféle tatarozási munkákat hajtatnak végre, hogy az a modern kívánalmaknak minden tekintetben megfeleljen. Kiküldték az iparos tanoncok vizsgáira az összes előjárósági tagokat, végül elhatározták, hogy az állandó iparcsarnok ügyének mielőbbi dűlőre juttatása érdekében a kellő intézkedéseket megteszik.

Rémdráma

a nagyvárad Rhédey-kertben.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 11.

Egy szerencsétlen, vagyonilag tönkrement ember végső elkeseredésében fegyvert fogott ma az ellen, kit balsorsa okozójának tartott és revolverével halálos sebeket ejtett rajta.

A horzalmos esetről Nagyváradról a következő távirati értesítést vettük:

Theodoroff Péter tirnovai pékmester szorgalmával néhány ezer forint vagyonra tett szert. Ez a szerencsés fordulat csak növelte ambícióját, nagyobb üzlet után nézett és így abban állapotott meg, hogy elhagyja a kis helyiséget, melyben vagyonát becsületes munkájával szerezte meg és felmegy Budapestre, ott fog magának egy pékműhelyeket csinálni. Biztosra vette, hogy ugyanazzal a szorgalommal és iparkodással sokkal több vagyont fog szerezni, neve hangzatos lesz és ő mint fővárosi iparos még szerepet is játszhat.

Az iparkodása dicséretreméltó volt. Az elhatározást nyomban követte a tett. Bement Nagyváradra és felkereste Spitzer Lajos ottani gazdag kereskedőt, kinek Budapesten a Vörösmarty-utca 4. szám alatt van egy szép nagy háza. Ugy gondolkozott Theodoroff, hogy ha már a fővárosba megy, egy ősmérés ember házában nyitja meg pékműhelyét.

Spitzer Lajos eleinte nem vette komolyan a tirnovai pékmester tervezetét, sőt le is beszélte őt arról. Figyelmeztette, hogy a fővárosban csak úgy lehet zöld ágra vergődni,

ha nagy helyismerete van az illetőnek, mert ott a konkurrencia hatalmas, sokszor piszkos eszközökkel dolgozik és a falusi ember nem bír ezek ellen küzdeni. Azután pedig sok pénz kell oda, mert ott drága a házbér, meg az adó, drágább minden, mint otthon a faluban.

A pék azonban nem hederített az okos szavakra, kibérelte a bolthelyiséget és felment Budapestre berendezkedni. 32 ezer koronába került az üzleti befektetés. Theodoroff vagyonának legnagyobb részébe.

A műhelybe jártak már a sütő-legények, sütötték a zsemleket, kifliket, kenyereket, azután meg kihordók vitték széjjel a városba. Amde csakhamar beteljesedett az, a mit a háziura Nagyváradon jósoit. A falusi pék nem ősmerte a fővárosi viszonyokat, az áruit nem tudta értékesíteni, a kiadások nőttek, a bevételek apadtak és így rövid idő múlva azon vette észre magát Theodoroff, hogy eluszott a vagyon, se tekintélye, se neve.

A hitelezők jártak a nyakára, utoljára már a házbérre se tellett. A fővárosban a háziurak is kiméletlenebbek. Spitzer Lajos megbízásából beperelték a péket, végrehajtották, azután pedig bíróság kitették a helyiségből.

Földönfutó koldussá lett a nagyreményekben ringatódzó szegény falusi pékmester.

Elkeseredésében senki mást nem tartott balsorsának okozója gyanánt, mint Spitzer Lajost, a házi urat. Eltökélte tehát, hogy Spitzert egyszerűen elteszi láb alól.

Leutazott Nagyváradra, és mindenütt kereste Spitzert, hogy a rajta kitöltse bosszuját. Ma végre ráakadt a Rhédey-kertben, ahol Spitzer gondtalanul sétált.

Theodoroff hirtelen neki rontott a miroszszat sem sejtett Spitzernek, aki az arcából kikelt pék látásától megijedve, futásnak eredt.

— Megállj gazember, meghalsz! — ordította a pék, zsebéből kivonta revolverét és a menekülőt üldözőbe véve, hatszor lött reá revolveréből.

Három golyó talált és Spitzer vértől elborulva összeesett. A pék bosszuszomja még fokozódott és a földre zuhant embernek revolvere agyával ütötte-verte a fejét.

A rendőrség az őrjögőt rögtön lefogta. Mialatt a rendőrséghez vitték, egyre azt hajtogatta, hogy miért is nem talált mind a hat lövés.

Spitzer állapota súlyos, felgyógyulásához nincs remény.

A törvénytelen fiú jelentkezik.

(A Göncy-eset epilógusa.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 11.

Bizonyára még élénk emlékezetében van olvasóinknak az a vadállatias gyilkosság, melyet a magyar származású Göncy követett el Berlinben, s a mely gyilkoságnak áldozata Schulze Augusztus dusgazdag özvegy bankárné volt.

A gyilkos azóta elvette méltó büntetését, mert a tavasz elején kivégezték. Az áldozatul esett Schulze öröksége fölött azonban hajba kapott a rokonság. Legujabban a meggyilkoltnak állítólag törvénytelen fia jelentkezett, mint az egész vagyon törvény szerinti örököse.

A jelentkező Lutz, brassói kéményseprőmester ki igényét a berlini polgári bíróságnál már be is jelentette.

Beadványában kifejti, hogy a meggyilkolt 1838-ban még Magyarországon tartózkodott s a gróf Liebenstein-féle birtokon volt alkalmazásban, a hol ő született. Tanúi vannak arra, hogy anyja Schulzné, többek előtt el is mondta,

hogy van neki egy törvénytelen fia, a kinek tartózkodása ismeretlen, s nézete szerint Amerikában telepedett le.

Férjének Schulze bankárnak szintén tudomása lett volna törvénytelen fia létezéséről, s ő is több ízben kutatta tartózkodási helyét, de eredménytelenül.

A berlini rokonság, özv. *Nobilingné* és családja természetesen kétségbe, vonják ezeket az állításokat s nem hajlandók az osztozkodásba belemenni.

A bíróság a beadványra elrendelte a bizonyítást és Lutz által bejelentett tanuk kihallgatását. Ennek alapján fogják azután a főtárgyalást megtartani.

Miután azonban a tanuk nagy része magyarországi s a hivatalos ut igen hosszadalmas, a míg a magyar bíróság a berlinivel a tanu kihallgatás eredményét közli, a főtárgyalásig még igen hosszú idő fog eltelni.

Mindenesetre érdekes az a tény, hogy a meggyilkolt fia, kinek arról, hogy anyja Berlinben lakik, tudomása volt: sonasem jelentkezett, csak is most, midőn egy tekintélyes összegű örökség kézhez kaparitásáról van szó.

HIREK.

Ebéd a főispánnál.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 11.

Urbán Iván, Aradváros és Aradmegye főispánja, ma délben vendégeiül látta Arad törvényhatósági bizottsági tagjainak egy részét. A fényes terítékű lakomán, melyen ismételtén megnyilatkozott az aradiaknak főispánjuk iránt érzett szeretete, résztvett Urbán Ivánné urnő, a főispán felesége is, ki mint háziasszony az ő lekötötezően szives modorával fogadta a vendég-városatyákat.

Az ebéd alatt a főispán mondta az első felköszöntőt vendégeire. Kérte, hogy azt a tiszteletet, bizalmat és szeretetet, melyet az aradiak neki előlegeztek, tartsák meg irányában a jövőre is. Ő minden téren minden tehetségével igyekszik e városnak javára lenni, hiszen ismeretes a székfoglaló beszédében kifejezett azon elve, hogy nem a közönség van a hivatalnokokért, hanem a hivatal szolgálja a közönség érdekeit. Poharát vendégeire ültette.

Tedeschi Viktor emelkedett fel ezután szólásra, hogy az ebéden résztvevők nevében kifejezést adjon annak a határtalan szeretetnek és tiszteletnek, melylyel Urbán Iván főispánt Aradon körülveszik.

Hatalmas éjjelezésektől kísérve beszédében a főispánt éltette.

Kovács Vince mondott még felköszöntőt, szellemes szavakban éltetvén Urbán Ivánnét, a háziasszonyt és a házigazda-főispánt.

Három óra elmúlt már, mikor a nagyszámu vendégsereg a főispáni lakásból eltávozott. Az ebéden a következők vettek részt:

Boros Vida, Bogdán Virgil dr., Berán Antal, Heinrich Sándor, Hegedüs László, Issekutz László dr., Kádas Kálmán, Kneffel Lajos, Kilényi János, Kovács Vince, Kiss Ferenc, Lukácsy Lajos, ifj. Lócs Rezső, Lendvai Sándor, Millig József, Mayer Miksa, Neuman Adolf, ifj. Nachtnébel Odön, Opre Péter dr., Probszt Mihály, Révész Adolf, Reicher Ferenc, Ring Géza, Reicher Károly, Rosenberg Miksa dr., Reinhart Kálmán, Schusztter Henrik dr., Steiner Jakab, Szalay Antal, Szathmáry János, Tenner Lajos, Tisch Mór dr., Tedeschi Viktor, Urbányi Béla, Vajda István dr., Wadowsky Gusztáv, Vannay Gyula, Wallfisch Armin, Winter Adolf, Záray Odön.

Párbajozó színészek.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 11

Szigoru feltételek közt megvívott pisztoly-párbaj folyt le ma délelőtt 11 órakor a városligeti lövölde egyik tisztásán. Az aradi színház társulat két elsőrendű tagja, *Palágyi Lajos* és *Fenyéri Mór* voltak a küzdő felek, kik a mai párbajjal egy napok óta huzódó lovagias ügyet fejeztek be.

Az affér egy kellemetlen összeütközésből származott, mely még a múlt hétfőn történt próba alatt a színpadon s az utcán fejeződött be kölcsönös tettelegességgel. Ez az ügy foglalkoztatta már a színházi törvényszéket is, mely az önmagukról sajnálatosan megfélekedett két színészt negyed-negyed havi gázi elvesztésére ítélte. Nyomban utána lovagias ultra terelődött az affér.

Fenyéri volt a kihívó fél, a kinek segédei becsületbírósság összehívását proponálták. A becsületbírósság — melynek *Vásárhelyi Béla* főrendiházi tag elnöklete alatt *Keresztes Gyula* dr. megyei tiszti főügyész, *Varjassy Lajos* városi tanácsnok, *Reicher Károly* tb. városi tiszti főügyész és *Daniel Endre*, az Első magyar általános biztosító társulat titkár voltak a tagjai — tegnap este 9 órakor ült össze s egyhangúlag hozott határozata után ma délelőtt megtörtént a fegyveres elintézés.

Feltételek voltak: háromszori golyóváltás 25 lépés távolságról, avansz nélkül, 10 másodperc célzási idővel. A felek felállítása után *Tedeschi Viktor*, ki a párbajt vezette, megtette a szokásos békéltetési kísérletet, de eredmény nélkül.

Az első lövésnél mindkét pisztoly csütörtököt mondott. Másodsorra a két fegyver közvetlenül egymásután dördült el, de a golyók nem találtak. A harmadik lövésnél csak a *Palágyi* pisztolya sült el, sebesülés szerencsére most sem történt. Erre a felek kibékülés nélkül távoztak.

Palágyi segédei voltak *Bejcy Árpád* fa- és fémipari szakiskolai tanár és *Vass Géza* hírlapíró, *Fenyérié Tedeschi Viktor* takarékpénztári igazgató és *Benedek Árpád* hírlapíró. *Palágyi* orvosa *Öttvös Dániel* dr., *Fenyérié Auszterweil László* dr.

— **A király prágai utja.** Bécs-ből táviratozzák lapunknak: A *Fremdenblatt* írja: *Körber* miniszterelnököt, mint értesülünk, ő felsége meghívta, hogy az udvari vonattal utazzék Prágába és a Hradsinba szálljon. A miniszterelnök tehát nem fog a két miniszterrel előre utazni, a mint tervezte. *Hartel* és *Resek* miniszterek szerdán reggel 8 órakor mennek Prágába, hogy ő felségét a pályaudvaron üdvözljék és a hivatalos ünnepekben részt vegyenek. Prágában különben serényen folynak az előkészületek a király ünnepélyes fogadására. Zászlódiszt öltött a város és így várja az uralkodót.

— **A Fejérváry-laktanya.** Lapunk mai számában közöltük azt az előterjesztést, melyet *Urbán Iván* főispán az új honvéd-buszárkaszárnnyának *Fejérváry Géza* báró nevével leendő elnevezése érdekében a város közgyűléséhez benyújtott. A tanács mai ülésén hozzájárult a főispán előterjesztéséhez és a közgyűlésnek javasolja az indítvány elfogadását.

— **Kormánybiztosi kinevezés.** A belügyminiszterium ideiglenes vezetésével megbízott miniszterelnök az *állami menhelyek* felügyeletére kormánybiztosi minőségben egy év tartamára *Ruffy Pál* országgyűlési képviselőt nevezte ki.

— **Az összeférhetlenségi törvény.** A képviselőház hoinap, szerdán újból összeül, hogy folytassa tanácskozásait. Az összeférhetlenségi

törvény lesz napirenden, melynek eddig csak a 12 első pontját tárgyalták le. Holnap mindjárt az az érdekes szakasz kerül megvitatás alá, mely a *képviselői közbenjárás* van hivatva szabályozni.

— **A polgármesterek értekezlete.** A városok polgármesterei tudvalevőleg e hó 24-én Aradon tartják meg értekezletüket. Szeged városát az értekezleten a tanács mai határozata folytán *Pálffy Ferenc* polgármester fogja képviselni. A város a polgármesternek utasítást nem ad az értekezletre.

— **Esküvő.** *Hecht Arnold* dr. tekintélyes aradi fiatal orvos ma délután 5 órakor kötött házasságot az aradi anyakönyvi hivatalban *Deutsch Gizella* kisasszonnyal, *Deutsch Bernát* városi törvényhatósági bizottsági tag, izr. hitközségi elnök leányával. A házasságkötést a városháza dísztermében *Salacz Gyula* kir. tanácsos, polgármester és *Szondy Béla* anyakönyvvezető végezték. Tanukként szerepeltek *Kohn S. N.* hitközségi alelnök és *Leopold Zsigmond* gyáros. A városházáról az izraelita templomba vonult a násznép. Ahol *Rosenberg Sándor* dr. főrabbi áldotta meg a házasságot. Koszorus párok voltak: *Pilicsi Gizi* és *Amigó Andor*, *Pilicsi Mariska* és *Amigó Manó*, *Pilicsi Jolán* és *Deutsch Izso*, *Amigó Jolán* és *Deutsch Jenő*, *Kepl Jolán* és *Deutsch Andor*, *Hönig Aurél* és *Herczog Sándor*. Az esküvőn részt vettek még *Mairovitz Emil* és neje, *Deutsch Sándor* és *Herczog Lipótné*, *Pilicsi Béla* dr. és neje *Leopold Zsigmond* és neje.

— **A románok aktivitása.** A hazai román lapok kivétel nélkül foglalkoznak a románoknak az utóbbi napokban a törvényhatóságok közgyűlésein tanúsított magatartásával. Megelégedettséggel konstatálják, hogy a románok a törvényesség útját választották arra nézve, hogy a kormányt a Hieronymi-féle rendeletek visszavonására rábírák. A román lapok az aktivitásnak e formáját azonban csak úgy tartják célszerűnek és megfelelőnek, ha a jövőben arra fognak örekedni a vezetők, hogy a vármegyékben a többséget biztosítsák a románok részére, hogy ezzel a többséggel azután az említett rendeletek eltörlését követelő feliratokat minden fennakadás nélkül megszavazhassák. A román lapok e vérmes remények beteljesülhetése érdekében sürgetik a szervezett-román megyei klubok azonnali felállítását. A szervezkedés erdejét pengelő vezérszeme egy forráshól ered valamennyi lapnál: a román egyházak vezetőinek programjából, akik előbb apróbb csatákban akarják kiképezni a románokat nagyobb ütközetek megnyerésére.

— **A Nagykörut rendezése.** *Nesznera Aladár* és társainak a város tanácsához a Nagykörut rendezése tárgyában beadott kérelmét a tanács tudvalevőleg nem teljesítette. A folyamodók most a közgyűléshez fordultak kérelmük teljesítése érdekében. Az előkészítő tanácsülés a közgyűlésnek nem javasolja a kérelem teljesítését azért, mert a körutnak a rendezéshez szükséges részét a tanítóképezde és a tornacsarnok felépítésére engedték már át.

— **Az angol király és az orvosok.** *Edwárd* királyt még trónörökös korában a londoni „British Medical Association” tiszteletbeli tagjává választotta. A király ezen tisztségéről a napokban lemondott. Az angol orvosok most azon törik a fejüket, hogy mi indíthatta a királyt lemondani egy oly tisztségről, melyet trónörökös korában nagy örömmel fogadott el.

— **A vitás orfeumok.** A város tanácsának azon határozata elien, melylyel az aradi vendéglősöktől megtagadta az orfeum-előadások rendezésére kért hatósági engedélyt, ma *Nagy Lajos* és *Kass Béla* vendéglősök felebbezést nyújtottak be a város közigazgatási bizottságához. A bizottság *Urbán Iván* főispán elnöklete alatt a jövő hó 7-én fog határozni a felebbezés fölött.

— **Edwárd király és Vámbéry.** Londonból táviratozzák: *Edwárd* király ma délelőtt ma-

gánkihallgatáson fogadta Vámbéry Ármint, az európai hírű tudóst. Az angol király barátságosan fogadta Vámbéryt és szívélyesen beszélgetett a tudóssal Magyarországot is közeiről érdeklő kérdésekről. A kihallgatás husz percig tartott.

— **A resicai véres sztrájk.** Resicáról ma a kötköző táviratot vettük: A kirendelt katonaság és a sztrájkolók között összeütközés nem történt. Az erről szóló közlemény valótlan. Később este a sztrájkolók az utcán bántalmazták a dolgozó munkásokat. Egy *Stenc* nevű munkást véresre dobáltak kövel, egy másikat pedig a szénszállítóvonatra dobtak, úgy, hogy hátgerince összetört. Ezzel szemben egy *lugosi* távirat az alábbiakat jelenti: A resicai sztrájk változatlanul komoly. Minden ellenkező híresztelés céltalanság. Tegnap rendzavarás is volt, a mennyiben délután a sztrájkolók a munkából hazatérő munkásokat tetteleg bántalmazták. A kirendelt katonaság tegnap éjjel 2 órakor érkezett Resicára.

— **Kinos jelenet a Magyar Színházban.** Felütést keltő botrány hírének közli mai számában egy budapesti németnyelvű napilap. A Magyar Színházban tegnap este *Az írek* című bohózatot játszották. A bálterembeli jelenetben Beauvisage ábrázolójának, *Füredi Bélának* egy kuplét kell énekelnie. Füredi azonban a színpadra lépve egyenest a sugólyuk elé lépett, s ahelyett, hogy a karmester jeladására énekelni kezdett volna, erősen gesztikulált, de egyetlen hangot sem adott ki magából. A zenekar már a dallam néhány akkordját is eljátszotta, de Füredi még mindig nem énekelt. A kinos jelenet pár percig eltartott. Ekkor egyszerre énekbe fogott a színész, de kupléja helyett egy szemérmetlen, durva dalt adott elő. A nézőtérben sokan felugráltak helyükről és a felháborodás hangos kifejezésével elhagyták a színházat. Füredi azonban nem felejtette be dalát: két színpadi munkás odarohant hozzá és kivezette a színpadról. A közönség nagy része a botrány következtében távozott a színházból, ahol meglehetősen időbe került, míg az előadást folytatni lehetett. Így mondja el a jelenetet a N. Pol. Volksblatt, s hozzáteszi, hogy a kinos jelenetet az okozta, hogy Füredi boros fővel lépett a színpadra. Eddig szól a német újság előadása. Ezzel szemben Füredi Béla a következő nyilatkozat közzétételére kérte meg egyik fővárosi lapot:

Tisztelettel értesitem a t. szerkesztőséget, hogy a Neues Politisches Volksblatt-ban rólam ma megjelent cikk nemcsak hogy minden alapot nélkülöz, de a legrosszabb akaratu rágalom. Nevezett lap ellen a mai napon megindítottam a sajtópört. Alázatos szolgája: *Füredi Béla*, a Magyar Színház tagja.

— **Goluchovsky-szobor.** Lembergől jelenti a téviró: A tartományi bizottság elhatározta, hogy a városi parkban június 27-én ünnepiesen leleplezik *Goluchowski* Agnor grófnak, Galicia volt helytartójának szobrát. Az ünnepre meghívják a Goluchowski-családot is, közte az elhunyt két fiát, Goluchowski Agenor gróf közös külügyminisztert és Goluchowski Ádám gróf reichsrathi képviselőt, továbbá a tartománygyűlés tagjait, a kormányt és az önkormányzati hatóságokat.

— **Bolttűz a Bockó-utcában.** A Bockó-utca 1. szám alatti nagy kétemeletes házban ma éjjel fél 1 óra felé kigyuladt egy üzlet. Az utcán járókelők vették észre, hogy *Preisach* Vilmos fűszerkereskedéséből az ajtó nyílása alatt sűrű füst gomolyog ki. A fellármázott lakók segítségével hozzáláttak hirtelenében az oltáshoz a bolt hátsó ajtaján keresztül, majd pedig értesítették a tűzoltóságot, mely *Sztankovits* Milos főparancsnok vezetése alatt rögtön kivonult. A rendőrségtől *Masztig* Emil rendőrtiszt jelent meg. Az üzletet felnyitották s a folyótűzben, az égő zsiradékok és zsákok bűzében erős kézzel látták a lokalizáláshoz, mely hosszú munka után sikerült is. A tűz állítólag egyik sarokban keletkezett, a hol nagymennyiségű gyufát tartottak. A tűz jelentékeny kárt tett

az árukban. Az éjjeli veszedelem színhelyéhez óriási közönség sereglett egybe, mely a kellemetlen büz dacára is soká kitarított a tűzoltók munkájának szemlélésében.

— **Megyei tisztviselők fizetés javítása.** *Torontál* vármegye törvényhatósági bizottsága pénteken tartott rendkívüli közgyűlésében 23.499 korona állami pótvadalmazást akként határozta felhasználni, hogy a vármegyei tiszt-, segéd-, kezelő- és szolgaszemélyzet törzsfizetését 8.5 százalékkal fölemelte és a 168 kor. 88 fillér megtakarítással minden szolgának még külön 2 korona 80 fillérrel megjavították a bérét. Megjegyzendő, hogy *Torontál* vármegye már az ősszel 10 százalékkal javította a fizetéseket. *Krassó-Szörényben* a belügyminiszter a vármegyei alispán utálatányát 1000 koronáról 1600 koronára, a vármegyei főorvosét 800 koronáról 1100 koronára, a járási főszolgabírákét 600 koronáról 1000 koronára, a járási orvosokét 300 koronáról 600 koronára, továbbá a járási főszolgabírák irodaátalányát 300 koronáról 500 koronára, irodabér-átalányát 200 koronáról szintén 500 koronára emelte fel, még pedig f. é. január hó 1-étől kezdődő hatálylyal.

— **Mezőturi zendülés.** Mezőturon, mint onnan írják erélyesen folytatják a vizsgálatot *Szilágyi* István földmivelő munkásnak a rendőrök által történt agyonlövéséből származó zendülés ügyében. A nép még most is nagyon izgatott hangulatban van s kíváncsian várják a további fejleményeket. *Ádám* Sándor ügyvéd, volt országgyűlési képviselő és Mezőtur városának volt polgármestere a *Mezőtur és Vidéke* című lapban nyílt felhívást intézett a lakossághoz, hogy mindazok, a kikkel rendőrségnél brutálisan bántak, jelentkezzenek irodájában. Eddig kétszázon felül jelentkeztek, a kik a rendőrségnek szinte hihetetlen brutalitásáról panaszkodtak. A legcsekélyebb kihágásért állítólag felpofozták, agyba-főbe verték az embereket. Felelevenítenek többek között egy a legutóbbi vásáron megtörtént esetet, a mikor egy kun-szt.-mártoni polgár fiát valami csekély vétség miatt a rendőrségre vitték s ott úgy elverték, hogy egy hétre rá sebeibe belehalt. Dr. *Ádám* a panaszok alapján bünvádi feljelentést tesz a rendőrfőkapitány ellen. A polgárság legközelebb népgyűlést fog tartani, melyen megválasztják a belügyminiszterhez menesztendő küldöttség tagjait. A küldöttség a belügyminisztertől a rendőrfőkapitány elmozdítását fogja kérni.

— **Halálozás.** *Markó* Markovits György galjai születésű szőlőbirtokos magánzó e hó 8-án 80 éves korában elhalálozott.

— **Falkai Bécsben.** Örömmel vegyes izgalmat keltett ma hajnalban a budapesti rendőrség a következő kis sürgöny:

Bécs, június 11.

Falkai postassikkasztót letartóztattunk. Ejjeli mulatóhelyen részegen elárulta magát.

A rendőrségen tanakodnak, vajjon ne küldjenek-e Bécsbe két postatisztet, a kik *Falkai* személyesen is ismerik és már a postaigazgatósággal is közölni akarták a meglepően kellemes sürgöny tartalmát. a mikor feltűnt, hogy a sürgönyt a bécsi rendőrigazgatóság nem írta alá. Nosza menten fölszóltak telefonon Bécsbe. A bécsi rendőrségen még inkább elcsodálkoztak az eseten, mert ott meg éppen semmit sem tudtak a *Falkai* elfogatásáról. Nem is igaz, a mit a sürgöny mond. Valami mulatózó kompánia egyszerűen megtréfálta vele a bécsi és a budapesti rendőrséget. A sürgönyt magyarul adták föl és a bécsi téviró-hivatalnak lekopogta a sürgönyt a nélkül, hogy megértette volna, hogy mit telegrafál. Ámde az sem lehetetlen, hogy a sürgönybe belejátszik *Falkai* is, aki valamelyik régi barátjával adatta föl a sürgönyt azért, hogy őt Bécs felé keressék, a mikor esetleg már rég ki is kötött Görögországban, a

melylyel Ausztria-Magyarország tudvalevőleg nem kötött kiadási szerződést.

— **Felhőszakadás.** Bukarestből távirják, hogy *Galatz* városában tegnap nagy felhőszakadás volt. Több ház összedőlt s számos ember megsebesült. A kár óriási.

— **Meggyilkolt földbirtokos-pár.** A baranyamegyei Karád-pusztán tegnap délelőtt *Borbély* Sándor földbirtokost és ennek nejét meggyilkolták és kirabolták. A véres esetről az alábbi tudósítást kaptuk: Tegnap reggel már a hajnali órákban *Borbély* összes cselédsége kiment a mintegy nevedorányira fekvő földekre kukoricát kapálni. *Borbély* maga is velük ment, de úgy fél 8 óra tájban már visszatért a szállásra. Éppen reggelinélült a feleségével, a mikor egy kocsi hajtott be az udvarra, melyen négy idegen férfi ült. Három ember leszállt a kocsiról s magukat tolnamegyei juhászoknak adván ki, azt kérdezték *Borbély*től, van-e eladó gyapjuja? *Borbély* igennel válaszolt s bevezette az embereket a kamrába, a hol a gyapju állott. Mialatt a gyapjut nézegették, három közül az egyik szüre alatt rejtegetett baltával hátulról oly erős csapást mért *Borbély* fejére, hogy az szó nélkül összesett. Ezután bementek a szobába s ott *Borbély* feleségét is leütötték s azután feltörték a szekrényeket és ládákat s azokat kiürítették és kifosztották. Alig hogy kiértek a szállásról egy lovascsendőr-őrjárat érkezett a szállásra s a mint ott szétnéztek s az asszonyt véresen meglátták, rögtön az elhajtott kocsi után vágattak, melyet egy órai üldözés után sikerült is elfogni. A letartóztatott gyilkosok *Hevér* József, *Csász* Mihály, *Botos* András és *Buzi* Imre tolnamegyei ismert betörők. Az elrabolt tárgyak mind megkerültek, a többi között 345 forint készpénz is, mit szintén *Borbély*től vittek el. *Borbély* és felesége még éltek, mikor a gyilkosokat visszakísérték, de tegnap délután már mindketten meghaltak. Az esetről táviratilag értesítették a törvényszéket és királyi ügyészséget.

— **Vérboszu a tárgyalóteremben.** Megrázó jelenet folyt le szerdán a zárai törvényszék esküdtbírósa előtt egy bünyügi tárgyaláson. A törvényszék *Grdovics* Iván nevű ember ügyét tárgyalta, a ki azzal volt vádolva, hogy *Csurkovics* Iván legénytársát megölte. Az esküdtsek felmentő ítéletet hozott. Mikor az ítéletet felolvasták, a meggyilkolt *Csurkovics* öreg anyja váratlanul előrohant, rárontott *Grdovics*ra s mielőtt megakadályozhatták volna, élesre fent kését *markolatig döfte hasába*. *Grdovics* a kórházba szállították, a hol most a halállal vívódik; a boszuálló anyát pedig a börtönbe vitték. A véres jelenet a tárgyaló teremben érthető izgalmat okozott.

— **A tolvaj-nyelv.** Erdekes és tipikus tolvajt fogott el a debreceni rendőrség. A Püspök-Ladány és Karcag közötti vonalon, a vasúton egy ember *Schiff* nevű utitársa zsebéből elakart tüntetni 1400 forintot, de észrevették és átadták a debreceni rendőrségnek. A rendőrség előtt *Weisz* Simonnak mondotta magát s a nála talált írásokból konstatálható, hogy a zsebtolvaj egy nagyobbfajta bandának tagja. A nála talált levelek tolvaj nyelven vannak írva, a mi annyit jelent, hogy csak az érti meg, a ki ismeri a „banda” egyes szólásmódjait. Ezeket a leveleket *Sári* Etei és *Mopsz* Borcsa, két Debrecenből örökre kiti'tott nőszemély írta neki. Ime néhány szemelvény az érdekes levélből: Gyula meggyógyult (tolvajnyelven: Gyula kiszabadult), Simon Aradon beteg (tolvajnyelven: Simont Aradon elfogták), a bászli smire füvel fog kereskedni. (tolvajnyelven: a vasuti rendőrség el akarja tenni láb alól). A nagy angyal még a pacsirták által Dézsen megbukott (tolvajnyelven: Angyal nevű zsványt Dézsen a rendőrök elfogták).

— **Szerelmi dráma.** Lembergől távirják, hogy *Przybyszevski* híres lengyel író nejét, ki pár hét előtt Tiflisbe utazott, *Emerik* orosz nagybirtokos lelőtte, mert szerelmes volt a nőbe s ez nem hallgatta meg. A gyilkos a tett elkövetése után önként jelentkezett a bíróságnál.

— **Fegyház elöl a halálba.** *Klein Hermann* temesvári házáló néhány év előtt merényletet követett el egy férjes asszonyon. A férj tudomás szerzvéen a dolgról, elüzte magától hűtlennek hitt feleségét. Az asszony feljelentésére a házáló ellen megindították a büntető eljárást. A kir. törvényszék annak idején a bestiális embert ötévi fegyházra ítélte. A kir. ítélőtábla az enyhítő körülmények figyelembe vételével a büntetést két évi börtönre szállította le. Ma hirdette ki a kir. törvényszék a kir. kuria ítéletét, mely a tábla ítéletét hagyta helyben. A vádlott néhány órai halasztást kért a kir. ügyésztől, ki a halasztást meg is adta. Ezt az időt *Klein* arra használta fel, hogy hazament a lakására és felakasztotta magát. Mire délben rátaláltak, már halott volt. A szerencsétlen ember így módon menekült a földi igazságszolgáltatástól.

— **Öngyilkos kereskedő.** Nagyszalontán — mint nekünk jelentik — öngyilkosságot követett el tegnap a város, egy régi, érdemes polgára: *Deutsch Márton* mészkereskedő agyonlőtte magát. Mitsem sejtő családja körében nyugodtan vacsorázott, azután megcsókolta feleségét és gyermekeit, a szomszéd szobába ment. Pár perccel a távozása után lövés dörrenése hallatszott ki a szobából, ahova felesége rémült sikolylyal szaladt be. A szerencsétlen ember patakzó vérében az asztal alatt feküdt, kezében szorongatva a revolvert, amelyből egy golyót lőtt a szívébe. Az orvos, akit a házbeliek hívtak, halottnak érkezett. A szerencsétlen családot általános részvét veszi körül.

— **Az alkirály humora.** A *Pall Mall Gazette* egyik munkatársa nemrégiben vendége volt az öreg *Li-Hung-Csang*-nak. Beszélgettek kínai aktualitásokról, főképen arról, hogy most az egyes nemzetek szép lassacskán visszavonják csapataikat Kinából.

— Ön sokféle nemzetek katonáját látta most, ekszcenciás uram — szölt az újságíró. Mondja csak, melyik nemzetbeli tartja a legkitünőbb katonának?

— A törököt. — válaszolt *Li-Hung-Csang* némi gondolkodás után.

Törökország ugyanis ama kevés hatalmasság közé tartozik, amely egy száz katonát sem küldött Kinába.

— **Leszakadt vasuti hid.** *Löcséről* táviratozák, hogy a löcsévölgyi vasuti hid felhőszakadás következtében annyira megrongálódott, hogy ma leszakadt. A közlekedés e vonat irányában természetesen szünetel.

— **Egy cseléd szerencsése.** Szt. Pétervárott a napokban elhunyt egy orosz grófné, ki több milliót hagyott hátra. A végrendelet felbontásánál kint, hogy általános örökösül legidősebb cselédjét jelölje ki a grófné, kinél a leány 17 évig volt szolgálatban. Vagyonának csekély részét hagyta csak rokonaira a grófné.

— **Öngyilkos konzul.** Bambergben tegnap föbe lötte magát *Stern M.* az Egyesült-Államok konzula, aki csak néhány nappal ezelőtt mondott le hivataláról. Semmiféle irást nem hagyott hátra s még csak nem is sejtik öngyilkosságának okát.

— **Ha a király meghal.** Az angol alsóház tegnap 199 szavazattal 109 ellenében harmadik olvasásban elfogadta azt a törvényt, a mely szerint a hivatalnokoknak az uralkodó halála esetén le kell mondaniok hivatalukról.

— **A vitás Rubens-kép.** A berlini képkiallítás egy festmény volt kiállítva, a melyen név ugyan nem volt, de a festők állítása szerint az *Rubens* műve lett volna. A képnek hasonmása az osztrák császári képtárban szintén megvan. Vita indult ilyformán meg, hogy melyik kép a valódi. Egy művészekből álló jury a napokban határozott ez ügyben és a berlini képet ismerte el eredetinek. Az osztrák kép-

tárban levőre nézve megjegyzték, miszerint lehetséges, hogy a vázlatot *Rubens* készítette, de kidolgozását valószínűleg valamelyik tanítványa eszközölte.

— **Katonazene a Baross-parkban.** Holnap, szerdán este 8 órakor 20 fillér belépő díj mellett katonazene játszik a Baross-parki kiokszban. Csütörtök délután térzene lesz a parkban, péntek és szombat este pedig ismét belépő díj mellett játszik a katonazene.

— **Elmebeteg dohánygyári tiszt.** A szegedi kórház gondnoki irodájában drámai jelenet játszódott le ma. A dohánygyárból egy közepkoru intelligens férfit vittek be azon ürügyvel, hogy fürdőbe viszik üdülni. De az elmebeteg ember, aki a szegedi dohánygyár egyik tisztviselője, betegségében is sejtette, hogy az a ház, ahová vitték, nem fürdő, hanem kórház. Kijelentette, hogy egy percig sem marad ott és aki közeledni merészel hozzá, leüti az öklével. Erre a két karjával elkezdett hadonászni, mint aki verekedni akar. Hasztalan csitítgatták, annál izgatottabb lett. Végre néhány markos ápoló lepett az irodába és ártalmatlanná tette a boldogtalan embert.

— **Titokzatos csontváz.** Szombathelyen egy régi ház istállójának lebontásánál a hidlás alatt egy teljesen ép emberi csontváza akadtak. A következő történettel hozzák kapcsolatba a titokzatos csontvázat: Ezelőtt huszonhét esztendővel *Pados Ferenc* csepregi lakos bement három társával Szombathelyre, kikkel együtt azután betért egy szentmárton-utcai vendéglőbe. Estefelé, minthogy a nála volt kétszázhetven forint miatt nem mert a vendéglőben maradni, a Kiss-féle házban keresett szállást. Társaitól elbucszva, megmondta nekik, hogy hol fogja az éjszakát tölteni, egyuttal kijelentette, hogy reggel okvetlen visszatér hozzájuk. Másnap azonban hiába várták *Pados Ferencet*. Eltűnt, nem is került elő soha. Azok, kik erre a dologra emlékeznek most abban a véleményben vannak, hogy az előkerült csontváz kétségtelesen *Padosé*.

— **Fénykép-kiállítás.** A *Reinhart*-féle butorkereskedés *Andrássy-téri* kirakataiban tegnap óta *Weisz Hugó* aradi fotografus szebbnél-szebb fényképei láthatók. A művészi kivitelű képeknek, melyek *Weisz Hugó* műtermének kifogástalan munkái, állandóan nagy nézőközönségük van.

— **Ujítás!** *Honisch L. István* cs. és kir. főher. udvari fényképész művészeti académiái tag műtermében Szabadság-tér 16., (Dománypalota.) Telefon 358. Minden vasár- és ünnepnapon eszközölt felvételekről 6 drb. vizit fénykép 4 korona, 6 drb. kabinet fénykép 10 korona. A kabinet kép lehet: menyasszonyi, családi vagy bármilyen csoport felvételtől is. Művészies és pontos kivitel. Szigoruan be lesz tartva. A n. é. közönség szives figyelmét felhívjuk ezen ujításra.

— **Vadászati-jog bérbeadása.** *O-Bodrog* község vadászati jogának bérbeadása e hó 25-én lesz meg a bodrogi község házában. A vadászati jogot hat évre adják ki.

— **Nyári gyermek harisnyák, trikók, sapkák, tornaingek, uszónadrágok, gyermek-napernyők** stb. bő választékban kaphatók *Porter Vilmos* áruházaiban.

— **Késelő kocslók.** *Budapesti* tudósítónk jelenti: Kévs az utas a *Juranics-utca* és köztemető-ut környékén. Ezen a sarkon pedig néha öt bérkocsi is lesi az utasokat. Ma este végre akadt egy halandó, aki bérkocsit keresett, s *Dózsa János*, meg *Fekete György* bérkocsisok versengtek a kegyéért. *Fekete* lett a győztes és boldogan tért vissza fél óra mulva állomás helyére. Azonban vesztére, mert *Dózsa János* az elhalászott fuvarért annyira dühbe jött, hogy mellbe szurta *Feketét*. A szerencsétlen kocsi sulyos sebével a mentők bevitték a Rókus-kórházba.

— **A nagyérdemű közönséget** tisztelettel értesítjük, hogy *Nádler Lajos* női divat üzletében a szokásos leltározás kezdetét vevén, a leltározás egész tartama alatt, mint minden év ezen szakában, a túterhelt raktar cikkei lehetőségig mérsékelt áron árusítatnak. Különösen felhívjuk a közön-

ség figyelmét szőnyeg, függöny és ágyterítő, valamint női és férfi divat nagy raktáramra.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész Nándor* könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselősséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **x— Hol üdülnének gyermekeink?** Bizonyára alig van család, hol a nyaralás és üdülés kérdése jelenleg aktuális kérdés ne volna. Elérkezett az idő, a midőn az évi munkában kifáradt és elgyöngült szervezett egyrészt pihenést, másrészt új erőforrást igényel a jövő év munkájához. Mily nehezen oldható meg azonban a nyári üdülés akkor, amidőn a család különböző érdekei, tagjait más-más felé kényszerítik. Az ideges apa, az anya és a gyermekek gyöngeségei különböző fürdőhelyeket igényelhetnek. Mily kívánatos ily esetben, ha gyermekeinket megbízható és alkalmas helyen, kíséret nélkül is elhelyezhetjük. A gyöngö és vérszegény, a hurutokra hajlamos gyermekek, sőt gyengélkedő szülők is teljes üdülést és teljes erőgyűjtést fognak a tengerpartján találni. *Szegő Kálmán* dr. abbáziai gyermekszanatóriumában és vizgyógyintézetében a kollema üdülés összes föltételei: arnyas kert, tengeri fürdő közvetlen közelsége, magyar társaság stb. föltalálhatók és a leggondosabb ápolás mellett, kíséret nélkül is felvétetnek.

VAROS ES MEGYE.

Arad a mult hóban.

— A polgármester jelentése. —

Salac Gyula kir. tanácsos, polgármester az alábbiakban terjeszti elő a törvényhatósági bizottságnak május hóra vonatkozó jelentését:

(Közegészség, népesedés.)

A közegészségi viszonyok javultak, amennyiben a betegülések gyérülvén, a halálozások száma csökkent. Az összes halálozás 5-tel, a városi illetőségűeké pedig 11-el alább szállott. A betegségek közül a hurutos és gümőkóros bántalmak voltak túlnyomóan képviselve; a csusz ritkábban mutatkozott. A heveny fertőző kórfarmak közül a kanyaró járványos jellegét elvesztette; ezen hóban már csak 2 új esettel mutatkozott, miért is a járványt május hó végén megszüntnek nyilvánítottam s mondtam ki. A vörhenyszórványosan 16 esettel volt bejelentve, halálozást azonban nem okozott. A diffteria 5, a typhus 2, a bárány himlő 3, a gyermekági láz 1 esettel mutatkozott. A trachomás betegek száma volt áprili hó végén 14, gyógyult 5, maradt 9, kórházban kezeltetik 7, idegen 5. Elhalt összesen 102 egyén, 51 férfi, 51 nő. az elhaltak között helybeli 88, idegen 14 Baleset következtében meghalt 1, öngyilkosság előjött 3, halva született 7. A városi lakosság halálozási évi aránya 1000: 196. A megyei közkórházban ápolatott 439 egyén, az izraeliták kórházában 8, összesen 447, ezek közül gyógyult 141, javult 84, meghalt 21. Az ápoltak között helybeli illetőségű volt 44.

A népesedési viszonyokban változás nem állott be. Élve született 132 gyermek, 55 fiu, 77 leány; törvényes 115, törvénytelen 17. A születések évi aránya 1000: 29.3. Házasság kötött 52.

(Rendőrl és Iparügyek.)

A személy- és vagyonbiztonság nagyobb mérvű bünesetek által megzavarva nem volt. A 76 esetben felmerült kisebb tolvajlás tettesei 69 esetre nézve kinyomoztattak. A kihágási bíróságnál március hórl elintézetlen maradt 92 ügy, május hóban befolyt 191, elintézés alatt állott összesen 383, ebből elintéztetett 209, tárgyalás alatt maradt 174. Letartóztatott, részben előállított 119 egyén, ezek közül elintéztetett 83, a bíróságnak átadatott 1. Kiutasított 41. A kapitányi hivatal hatáskörébe tartozó kisebb kihágási ügy tárgyalatott és elintéztetett 5. Letartóztatva volt 149 egyén, eltoloncoltatott 15.

A bejelentési hivatalnál bejelentetett 2287 beköltözés és 1777 kiköltözés. Bejelentés mulasztásért büntetett 24 egyén. Bejelentetett s nyilvántartásba vétetett 734 cseléd és 2513 gyári munkás. A vendéglőkben szállva volt 1247 utas. A szolgálati viszonyból

eredő panasz tárgyalatott 31, büntettetett 32 cseléd.

A kapitányi hivatalnál, mint iparhatóságnál iparjogositványt nyert 12 iparos, 7 kereskedő, iparát áthelyezte 5 iparos, 8 kereskedő, megszüntette 16 iparos, 13 kereskedő. A tanonc lajstromba bejegyeztetett 8 iparos, 13 kereskedő tanonc. A viszony megszűnt 1 kereskedőnél Iparkihágási ügy tárgyalatott 11, büntettetett 9 iparos, 2 kereskedő. Munkakönyvet kapott 14 segéd, azzal jeleltkezett 82, ideiglenes igazolvánnyal jelentkezett 10

(Szegények, katonaság)

A városi szegény ápolásban elhelyezve volt 97 egyén, kibocsátott 1, május hóban felvétetett 5, maradt e hó végén 101. Élelmezésükre 3080 adag melegétel és ugyanannyi adag kenyér szolgáltatott ki. A havi segélyben részesített szegények száma volt 641, május hóban felvétetett 10, a segély megszüntetett 13-nál, maradt a hó végén 638. Nem a város közönsége által tartott árva és lelenc gyermekek száma volt 17. Nem a város közönsége által tartott dajkaságba adott gyermekek száma volt április hó végén 129, májusban bejelentetett 3, anyjának visszaadott 2, elhalt 4, maradt e hó végén 126.

Tíz 5 esetben volt nagyobb arányokat azonban egy sem ölt. A községi bíróságnál május hóban befolyt 981, ebből elintéztetett 901, Végrehajtás foganatosított 173, árverés tartatott 3

A katonaiügyek szabályszerűen vezettek Tartózkodásra és távozásra jelentkezett 501 közös hadseregbeli és 50 honvéd tartalékos. Utóállítatott 10 helybeli és 30 idegen illetőségű hadköteles. Onként besoroztatott 3. A város terhére vendéglőkben elszállásoltatott 1 tábornok, 2 törzstiszt és 7 főtiszt

(Adó, és pénztárak.)

Az adóbehajtás eredménye a következő volt. Befolyt: állami adó 711807 kor leiratott 5317 kor. 13 fill. összesen 177124 kor. 24 fill. hadmentességi díj 332 kor. 33 fill., jog- és bélyeg illeték 5967 kor. 15 fill., községi adó 79535 kor. 64 fill., leiratott 2219 kor. 66 fill., összesen 75755 kor. 35 fill., utadó 7314 kor. 75 fill., leiratott 151 kor. 74 fill., összesen 7466 kor. 49 fill., átírási díj 1653 kor. 51 fill., iparkamarai díj 583 kor. 40 fill., idegen közadó 848 kor. 13 fill., leiratott 2792 kor. 60 fill., összesen 3630 kor. 40 fill., csatornázási költség 10411 kor. 40 fill.

Az árvapénztár forgalma volt bevételben mult havi maradvánnyal együtt 500017 kor. 68 fill., kiadása 17809 kor. 75 fill., maradványa 172208 kor. 93 fill. A házi pénztár bevétele volt 231498 kor. 19 fill., kiadása 200710 kor. 63 fill., maradványa 40778 kor. 66 fill. Az utépitési alap bevétele volt 36580 kor. 84 fill., kiadása volt 9905 kor. 95 fill., maradványa 764814 kor. 43 fill. Követetvám befolyt 4496 56 fill. Helypénz 5352 kor. 85 fill., összesen 9949 kor. 41 fill. Kiadás volt 2609 kor. 50 fill. maradt tiszta jövedelem 7239 kor. 50 fill.

A mértékhitelítő hivatalnál hitelesített 40 drb. folyadék mérték, 508 drb. hordó, 5 drb. száraz tárgy mérő, 4 drb. mérleg, 4 drb. súly, 86 szesz szállító üveg. Hitelesítési díj befolyt 379 kor. 14 fill. Az állategészségügy kielégítő volt.

MULATSÁGOK.

(=) Az aradi kereskedő tanuló ifjuság 1901 június 16-án, a városi nagytermében kereskedő betegs. egyesület és az aradi keresk. köre „Erzsébet” segélyalapja javára zártkörű táncvigalmat rendez. Belépti-díj: Személyenként 1 korona. Családonként 2 korona. Kezdete délután 4 órakor, vége virradtkor. A mulatság kedvezőtlen idő esetén is megtartatik.

TANÜGY.

(—) Pályadíjak néptanítók részére. Az aradi Kölcsey Egyesület pályázatot hirdet a néhai Trefort Agoston vallás- és közoktatásügyi magyar királyi miniszter emlékére létesített kétezer korona alapítványnak rendes évi kamatjára. Ennek a jutalomdíjnak az elnyeréséért olyan aradmegyei néptanítók folyamodhatnak, kik a mező gazdaság, gyakorlati kertészet tanítása,

a méhészet vagy valamely háziiparág meghonosítása körül kiváló eredményeket igazolnak. A folyamodványok július hó 1-ig nyújtandók be az egyesület elnökségéhez. Ugyancsak az aradi Kölcsey Egyesület 200 koronát oszt ki azon aradmegyei néptanítók megjutalmazására, a kik hatóságilag beigazolják, hogy magyar dalárdák szervezése és vezetése körül kiváló eredményeket értek el. Ez iránti kérvények is folyó évi július hó 1-ig az egyesület elnökségéhez küldendők.

SPORT.

+ A vasárnapi labdarugó-mérkőzés. A Budai Athletikai Club és az Aradi Athletikai Club I. csapatainak vasárnap délutáni football-matche iránt óriási érdeklődés mutatkozik Aradon. Az Athléta-Club titkárságánál már eddig is sok jegy-előjegyzés történt. A mérkőzésre szóló belépési-jegyeket csak korlátolt számban ad ki a club vezetősége és erre való tekintettel ajánlatos azt még a mérkőzés napja előtt a kereskedésekben megváltani. A jegyek árai a következők: számozott ülőhely (1-ső sor), 1.20 korona, számozott ülőhely (2-ik sor) 1 korona, állóhely és diákjegy 40 fillér. A belépti-jegyek előre várthatók ma délutántól kezdve Maresch Gyula, ifj. Klein Mór, Révész Nándor, Keppich Zsigmond és Kerpel Izso kereskedéseiben.

+ Aradi kerékpárosok győzelme. A nagyvárosi kerékpár-egyesület vasárnap délután nyílt kerékpárversenyt rendezett, melyre az ország minden részéről özönlöttek a versenyzők. Aradon is sokan vettek részt a versenyben, s biciklistáink nem egy díjat vittek el a többiek elől. Így a megnyitó versenyben a második előfutamban Petkovits Béla első helyen, a harmadik előfutamban Blaskovics István szintén első helyen érkezett be. A döntő futamban Petkovits Béla második lett. A vendégek versenyében az első előfutamban Schwarc Sándor másodiknak, a döntőfutamban harmadiknak érkezett be. A seniorok versenyében első lett Brády Elemér Zarándról. A térelő versenyben Petkovits Béla harmadiknak jött be. A vigaszverseny mind a három győztese aradi. Első Róth Lajos, második Blaskovits Béla, harmadik Petkovits Béla.

A nyaraló és fürdőző közönség

szíves figyelmébe ajánlom

40,000 kötetes kölcsönkönyvtáramat,

Aradon, Átzel Péter-utca 1. szám, (az udvarban)

Telefon-szám: 407.

melyben minden újdonság megjelenés után azonnal több példányban kapható.

Vidéki bérlők is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek és könnyen kezelhető, lakattal ellátott ládikában, tetszés szerinti mennyiségben kaphatják a legújabb és legérdekesebb műveket.

A könyvek ujak és tiszták.

Magyar, német, francia és angol irodalom.

Kölcsöndíj közönséges havi bérletre 1 koronára 20 fillér, vagy kötetenként fizetve 8 fillér.

Az összes jegyzékek ingyen.

Ajánlom továbbá a szünidőre magyar, német és francia nyelvű

ifjusági kölcsönkönyvtáramat,

melyet újabban több száz kiváló ifjusági irattal bővítettem.

A kölcsöndíj a tanuló ifjuságnak 1 óra 1 kor., vagy kötetenként 6 fillér.

Kiváló tisztelettel:

703

KERPEL IZSÓ

könyv- és papirkereskedése

Aradon, Andrássy-tér 20-ik szám. (Arena-épület.)

Egy, némi irodalmi ismeretekkel rendelkező kisasszony a kölcsönkönyvtárban alkalmazást nyer.

NAPIREND.

Június 12. Szerda. Róm. kath. naptár: Ekesb. János. — Protestans naptár: Ekesb. János. — Görög-keleti naptár (május 30.): Izac apát. — A nap két 3 óra 47 perckor, nyugszik 7 óra 40 perckor. — A hold két 0 óra 39 perckor, nyugszik 2 óra 51 perckor.

Időjárás. Légnymás reggel 7 órakor 759.6 milliméter, délután 2 órakor 757.8 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 órakor C° + 19.4, délután 2 órakor C° + 27.0. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor DK. 3, délután 2 órakor DN. 3. — Felhőzet reggel 7 órakor félderült, délután 2 órakor többnyire borult. — Csapadék az utóbbi 24 órában 10 milliméter.

Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Zivatarok, helyenként csapadék, hűsülédes.

Június 12. Városi közgyűlés délután 4 órakor. Június 15. Az országos szállóoltványtelep részvénytársaság közgyűlése délelőtt 10 órakor (Aradi és csanádi egyesült vasutak igazgatósági terme.)

KOZGAZDASÁG ES KÖZLEKEDES.

Uj-aradi heti gabnavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Uj-Arad, június 11.

A zivataros időből is kijutott bőven, már ránk férne egy kis jobb idő.

A tegnapi zivatar felhőszakadással járt és községünk dél-keleti részét egészen elöntötte. Sok házból költözött ki a gazda, mert szobájába méternyi magasan állott a víz. Ez az usztatás a veteményeket is tönkretette, kimosta.

A vetések állásáról többféle panasz érkezik. Rozsda pusztit, néhol igen gyéren vannak a kalászkok, melyek különben is rövidék és silány szemtartalmuk van.

Az üzlet bár szilárd és magas árakat fizetnek, a hozatal dacára igen csekély volt. Nehány száz métermázsa buza és tengeri került eladásra.

Mai árak: Az árak 50 kilogramm súlyegységet véve alapszámításnak, korona értékben:

I-ső minőségű buza 7.10—7.30.

Közép minőségű buza 6.90—7.—

Tengeri 4.70.

Rozs névleges jegyzés 6.30—6.40.

Arpa névleges jegyzés 5.70—5.80.

Zab névleges jegyzés 6.20—6.30.

Az irányzat szilárd.

— Bécsi marhavásár, jun. 11-én. (Telefon-jelentés.) Felhajtattott 11,920 drb., ezek közt 3345 nehéz bakonyi, 3844 könnyű bakonyi, 4681 malac. Fizettek nehéz bakonyiért 73—76, könnyű bakonyiért 64—72, malacért 64—84 koronát 100 kilóként. Szalonna 42—43, disznózsir 47—48 kor.

— Fizetésektelelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésektelelenségeket jelenti: Hesz Dávid, ruhakereskedő Sopron — Bitenc Amádia, Laibach. — Fischer Lea, Radautz. — Kohn Izidor, Auspitz. — Goldberg Abraham, Podubce. — Ifj. Kajetan Armin, Klagenfurt. — Moskovics Hersch, Rrymanow. — Haas Gusztáv, Püspök-Ladány.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, június 11.

Déltőzsde. A buzakinálat kielégítő, a vételkedv gyöngye. Bányadi irányzat mellett 20,000 métermázsa került forgalomba, 5 fillérig olcsóbb árakon. Egyéb gabonamek közül rozs és zab szilárd. Időjárás boros.

Zárul 12 órakor:

Buza júniusra	8.13— 8.14
Buza októberre	6.90— 6.91
Rozs októberre	6.10— 6.11
Zab októberre	5.34— 5.35
Tengeri júniusra	5.41— 5.42
Repeze augusztusra	13.—13.05

Zárul 5 órakor:

Buza júniusra	8.12— 8.13
Buza októberre	8.16— 8.17
Rozs októberre	6.88— 6.90
Zab októberre	6.08— 6.09
Tengeri júniusra	5.43— 5.44
Tengeri júliusra	12.95—13.05

Zárul 5 órakor: korona

Osztrák hitelrészvény	679.50
Magyar hitelrészvény	681.—
Leszámitolóbank részvény	425.—
Rima-Murányi vasmű részvény	489.—
Osztrák-magyar államvasuti részvény	669.—
Közuti vasut	571.50
Városi villamos vasut részvény	298.—

Szeszüzet.

— Junius 11. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter o. o. beleértve 70 korona fogyasztási adót.
Szárított moslék: 12:30—13— korona mmásanként

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, június 11.

Magyar aranyjárdék 40/0	118.—
Magyar koronajárdék 40/0	92.95
Magyar arany 41/20/0	120.75
Magyar ezüst 41/20/0	100.—
Magyar keleti vasut	119.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	92.30
Magyar italmegváltási kötvény	99.90
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	93.50
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	173.50
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	144.50
Osztrák papírjárdék	95.25
Osztrák járdék ezüst	97.80
Osztrák járdék arany	117.60
Koronajárdék	96.—
1860-iki államsorsjegyek	140.—
Osztrák magyar bankrészvény	1670.—
Magyar hitelbank részvény	683.—
Osztrák hitelbank részvény	680.50
Osztrák-magyar államvasut	669.50
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.08
Német birodalmi márka	117.45
London	240.15
Páris	95.30

IDEGENEK ARADON.

— Junius 11. —

Fehér Kereszt szálloda. Gyurkovics Jenő utazó Budapest. — Urmány József birtokos Párlina. — Guszman Ignátz utazó Budapest. — Schilling József kereskedő Kisjenő. — Kassovitz Fülöp kereskedő Bécs. — Klinger Adolf utazó Budapest. — Róna Henrik utazó Budapest. — Kinze Gusztáv utazó Bécs. — Neuberger Gyula utazó Budapest. — Barcsai László magánzó Budapest. — Geiger Armin utazó Bécs.

Központi Szálloda. Kabdebó Béláné birtokosné Talpas. — Ujlaky Béla igazgató Budapest. Dr. Oláh Gyula orvos Budapest. — Kudlitch Gyula főhadnagy Lugos. — Ferenc Zsigmond utazó Budapest. — Höning Sándor utazó Nagyvárad. — Oberbauer H. utazó Bécs. — Köller József utazó Remscheid. — Lantos József utazó Budapest.

Vass Szálloda. Kováts Sándor vállalkozó Lugos. — Lélek István iparos Makó. — Taussig Zoltán utazó Budapest. — Lapnik Herman utazó Bécs. — Ferich Gusztáv utazó Budapest. — Topics László iparos Makó. — Straus Herman utazó Friedek. — Szilárd Ferenc utazó Budapest. — Papp Pál kir. törv. tisztviselő Nagyvárad. — Teutschländer Frigyes utazó Bécs. — Taussig Zoltán utazó Budapest. — Drimbea György lelkész Vizesgyán. — Ottreicher Mór utazó Budapest. — Weitner József utazó Brunn. — Klein Ignátz utazó Bécs. — Rotfeld I. kereskedelmi utazó Bécs. — Schwitzer M. kereskedő Budapest. — Toch Adolf utazó Budapest.

REGENY-CSARNOK.

Dawison bankja.

— Bűntényi regény. —

Irta: **Trewmann József.**Fordította: **Hevessy Jenő.**

(Folytatás.)

HUSZONKETTEDIK FEJEZET.

Wilkie évek előtt, mint névleges feje szerepelt egy nagyszabású csaló-szövetkezetnek, melynél minden résztvevő, a csalások fő intézőjének, Stocker és Hecks kivételével, elvesztette a pénzét. Hogy kivonhassa magát a törvény sujtó keze alól, menekülnie kellett New-Yorkból. Pedig nem volt bűnös. Csak Stocker és Hecks állították maguk elé bűnbaknak. Pénzét ő is éppen úgy elvesztette, mint a röbbi részvényesek, mivel föltétlenül megbízott a tulajdonképeni vállalkozókban.

Palmer, aki szintén sok pénzt vesztett a csaló szövetkezetnél, erre megtiltotta leányának, hogy Stanleyvel érintkezzen.

A menekülő fiatalember erre egy vitorlás hajón Afrikába, Fokvárosba hajózott szerencsét próbálni. A szerencse kedvezett is neki a mesz-

sze idegenben, ahol mint gyémántásó évek mulva jelentékeny vagyont szerzett magának.

Ekkor elhatározta, hogy álnév alatt visszajön elhagyott hazájába és minden erejével arra törekszik, hogy a gonosz Stocker és Hecks céget tönkre tegye. Így akart boszút állani az ellene elkövetett gazságokért.

Hogyan vitte keresztül tervét, láttuk fentebb.

E közben tudta meg véletlenül Irma egy beszélgetés alkalmából, amely a két Godard-testvér között folyt le, hogy Stanley Róbert nem volt részes a csalások elkövetésében és maga is áldozatul esett a két jómadárnak.

Tüstént levelet irt egykori vőlegényének, melyben közölte vele a hallottakat. Ez volt tehát az a levél, amelyet Stanley után küldtek New-Yorkba és amely oly nagy örömet okozott neki néhány nap előtt.

A két szélhámos bankár, Stocker és Hecks szorult helyzetükben tényleg azt tették, amit Stanley előre megjövendölt: kénytelenek voltak az öreg Naphtalihoz fordulni, hogy a jelzett pénzt értékesíthessék.

De a furfangos öreg, akit a detektív és Stanley tudvalevőleg beavattak a titokba, csupán a jelzett pénz összegének a felét ígérte Stockernek, aki egy napon fölkereste irodájában.

Stocker elrémülve kérdezte:

— De hogyan tehet ilyen ajánlatot?

— Hja, uram, nem vállalhatok el nagy nyereség nélkül ilyen súlyos kockázatot, — felelt nyugodtan az öreg.

— Hiszen ön nem veszíthet mellette, mert bőséges kamatot fizetünk az üzlet után.

— Az ám! Csakhogy ne feledje, hogy a jelzett pénzt kamatozás nélküli kell hevertetnem pénzeszekerényemben. . . . Hanem ha elfogad érte negyvenötezer dollárt, azzal szolgálhatok.

— És azt mikor vehetném föl?

— Holnap ilyenkor.

Stocker megvakarta üstökét.

— Hát nem bánom, üsse a kő. Holnap itt leszek a pénzzel.

Magában pedig hozzátette:

— Ily kevéssel nem menthetjük meg üzletünket a bajból és a tőzsdén sem dolgozhatunk tovább. . . . Legszebb lesz, ha holnap fölveszem a pénzt és Kanadába szököm vele. Hecks barátom aztán tegyen amit akar.

Azzal eltávozott.

Az öreg Naphtali még ugyazon az este értesítette Wilkiet a dolgról, akit módfelett megörült a jó hírek.

— Nagyon jól van, öregem. Ott leszünk és olyan fogadtatást rendezünk neki, amilyenről nem is álmotott. Gondoskodjék róla, hogy titkon több tanu is ott legyen.

A két férfi még sokáig tanácskozott a dolgról, mire az öreg Naphtali eltávozott.

Ugyanekkor Rimler újra fölkereste Tamást a cellájában, de mit sem sikerült tőle kicsikarnia.

Másnap a kitűzött időben Stocker kis kékzításkával a kezében, megjelent Naphtalinál.

— Elhoztam, öregem, a jelzett bankjegyeket.

— Helyes. Adja ide.

— Ön is kikészítette a pénzt?

— A pénz megszámlolva itt van a pénzeszekerényben.

— Nagyon jól van. Ugy hát bonyolítsuk le hamarosan az üzletet, kedves öregem! Hecks már aggódva vár, mivel még ma egy nagyobb váltót kell beváltanunk.

Stocker erre kivett kékzításkájából százezer dollár értékű bankjegyet és átadta az öregnek.

— Számolja meg, rendben van-e?

— Naphtali leült az asztalhoz és megszámlolta az eléje tett pénzt.

— Megvan. Eppen százezer dollár! — szolt és betette a bankjegyeket egy szekrénybe.

De a helyett, hogy kivette volna az ígért negyvenötezer dollárt, egyszerűen bezárta a szekrényt és a kulcsot a zsebébe dugta.

Stocker álmélkodva kérdezte:

— Mit jelentsen ez, Naphtali ur?

— Semmit, — felelt nyugodtan.

— Hiszen ön az mondta, hogy ott fekszik a negyvenötezer dollár megszámlolva a szekrényben?

— Nem is hazudtam, mert ottvan.
— Hát miért nem adja ide?
— Előbb egy kis formáságot kell elvégeznünk.

— Mit akar? kérdezte Stocker türelmetlenül.

— Irja előbb ezt az iratot, amely biztosít engem arról, hogy ez a pénz nem jogtalan uton került a birtokukba.

— Hát ez természetes is! . . . No de adja ide az a papírost, hadd irom alá.

Magában pedig hozzátette:

— Ostoba fajankó! Egy félóra mulva ugyanis vonaton ülök.

— Így már rendben van, — szolt az öreg.

— Akkor hát ide azzal a pénzzel. Nincs egy perc vesztegetni való időm sem!

Naphtali hidegen válaszolta:

— Csak még egy percre, barátom. Engedje meg, hogy ezek az urak tanui legyenek a kifizetésnek.

Ezzel elvont egy spanyolfalat, mely mögött ötven állottak: Rimler, Wilkie és az üzlet három alkalmazottja.

(Folytatása következik.)

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1901. évi május hó 1-től.)

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Személysz. tv. d. u.	3.56	Személyvonat d. u.	3.55
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szm. Szolnokról este	8.50
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsinról reggel	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Személyvonat d. e.	10.50
Soborsinig délután	2.04	Radnáról d. u.	2.36
Személyvonat d. u.	4.30	Gyorsvonat délután	4.06
Radnái este	6.35	Személyvonat este	9.57
Gyorsvonat este	7.18	Gyorsvonat délelőtt	8.09
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.20	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. e.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.55
Szeged felé:		Szeged felől:	
Vegyesvonat reggel	7.12	Személyvonat reggel	8.58
Személyvonat d. u.	4.09	Vegyesvonat este	7.06
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Borosbesről szv. r.	8.03
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. e.	11.—
Borosbesig szv. du.	5.20	Személyvonat este	6.56

Aradi nyári szinkör.

Szerdán, 1901. évi június hó 12-én

A király mulat.

Szomorújáték 5 felvonásban. Irta: Hugó Viktor. Fordította: Ifj. Szász Béla.

S Z E M É L Y E K:

I. Ferenc . . .	Palágyi L.	Cosse	Cakó Vilmos.
Triboulet . . .	Sziklai K.	Vic	Nemes S.
Saint Vallier	Fenyéri Mór.	Cosse asszony	Menszáros M.
Clement Marót	László Gy.	Montchevreul	Billik Emma.
Latour Landry	Szöke S.	Saltabadil . . .	Bács Károly.
Gordes	Szabó Lajos.	Blanchet	Komlósy I.
Pardailan . . .	Sólyom L.	Berard, dajka	Tolnainé.
Pienne	Boda Ferenc.	Maguellone . . .	Tomcsányi R.

Kezdete 8 órákor.

NYILTTÉR.*

**Az Aradi Közlöny
nyomdájában**

2 szedő és 1 könyvkötő fiu

tanulóul

heti fizetés mellett felvétetik.

Sokkal jobb mint a veres Putzpomadé
a
Globus-Putzextract.

Legujabb kifutetése **Fritz Schulz jun. Akt.-Ges.,**
a párisi 1900. évi kiállítás **LEIPZIG és EGER.**
arany érme. Mindenütt kapható!

Magyar kir. államvasutak igazgatóság.
24161—901. F. IV. szám.

Hirdetmény.

A kézbesíthetlenség és fölös szállítványok a vasuti üzletszabályzat 70. §-a értelmében nyilvános árverés útján, d. e. 9 órakor az alább felsorolt állomások teherárú raktáraiban a következő napokon kerülnek eladásra, melyhez a t. közönség ezennel meghívatik.

állomáson	f. é. június hó
Kecskemét	17-én
Nagyvárad	17-én
B.-Csaba	17-én
N.-Beckskerek	19-én
Kolozsvár	19-én
Fiume	19-én
Bpest dpart	20-án

Szabadka	20-án
Debreczen	20-án
Veszprém	21-én
Szeged	21-én
Kassa	21-én
Bpest-Józsefváros	24-én
Pozsony	24-én
Zágráb	24-én
Eszék	25-én
Arad	25-én
Temesvár J.-város	25-én
Győr	26-án
Ujvidék	26-án
Bpest. ny.	26-án
Pécs	27-én
Brassó	27-én
Miskolcz g. p. u.	27-én
Nagy-Szeben	28-án
Szatmár-Németi	28-án

Budapest, 1901. május hó 23-án.

Az igazgatóság.

Földbirtok eladás.

A tövisgyházai pusztán,

Zimánd-Ujfalu vasuti állomás közelében, a kk. Návay Sándor tulajdonát képező, s egy tagban 495 kis hold a 1100 □-ól, vagyis 340 kat. hold és 858 □-ól szántó, 2 hold és 603 □-ól kert, a melynek nagyobb része szőlővel beültetve van, 1 hold 1048 □-ól legelő s 7 hold 1598 □-ól földadó alá nem eső terület, összesen 352 kataszteri hold és 907 □-ól birtok területtel, a rajta épült egy

4 szobás lakházzal,

s cselédház, istálló és magtár-hambárral együtt 812

szabad kézből eladó.

Az eladással megbizva van, s az adásvételi feltételek iránt felvilágosítást nyújt: **Szathmáry Gyula** ügyvéd **Aradon, Nagykörut I. sz. a.**

M. kir. államv. budapest jobbpárti üzletv.
14551—1901. szám.

Pályázati hirdetmény.

A kelenföld-győri II. vágány építésével kapcsolatban Szár állomáson létesítendő emeletes laképület és gazdasági udvar, továbbá Felső-Galla állomáson létesítendő III-ad osztályú felvételi épület, gazdasági udvar és szabadon álló árnyékszék megépítése körül végzendő munkák biztosítására ezenel nyilvános versenytárgyalást hirdetünk.

A teljesítendő munkák mennyi-

ségére vonatkozó bővebb adatok, valamint az ajánlati minta, a pályázati feltételek, az ajánlati költség-számítás és egységárjegyzék, nemkülönben az építési szerződés tervezete az alulírott üzletvezetőség pályafentartási és építési osztályának (külső kerepesi uti házcsoport) hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt megszerezhetők és ez alkalommal a tervek is megtekinthetők.

Jogérvényes és köllőleg bélyegzett ajánlatok legkésőbb 1901. évi június hó 15-ig déli 12 óráig az üzletvezetőség általános osztályában (titkárság) nyujtandók be eme felirattal: „Ajánlat a Szár és Felső-Galla állomásokon létesítendő magas építményi munkák végrehajtására.”

Bánatpénz fejében legkésőbb 1901. évi június hó 14-ig déli 12 óráig 3000 korona, azaz háromezer korona készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban gyűjtőpénztárunkban lefizetendő.

Az értékpapírosok a budapesti és bécsi tőzsdén legutóbbi — 14 napnál nem régebb — utolsó árfolyam szerint, de névértéket meg nem haladó értékben fogadtatnak el.

Takarékpénztári betétkönyvek bánatpénzül nem tehetők le.

Posta útján beküldendő ajánlatok és bánatpénzek térítvény mellett adandók fel. A bánatpénz lefizetéséről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az ajánlatok között a szabad választási jogot magunknak fenntartjuk.

Budapest, 1901. június hó 1-én.

Budapest jobbpárti üzletvezetőség.

! Új iparvállalat!

FAIX JAQUES

zongora-terme és zongora készítésiműhelye
ARAD, Batthyány-utca 35. sz. (Saját házában.)

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy több évi működésem után Bécsből, az ott fennálló és legjobb hírnévnek örvendett zongora-termet és zongorakészítési műhelyemet **Aradra áthelyeztem** s igyekezni fogok nyert tapasztalataimat szeretett szülővárosomban kellőképen érvényesíteni.

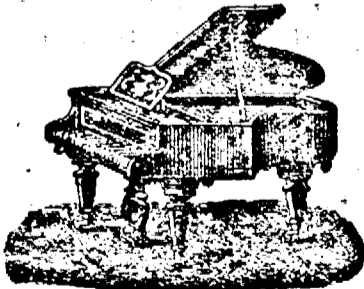
Zongora termemben

egy saját gyártmányu zongoráim, melyek már Bécsben is általános elismerést keltettek, mint más szolid hírneves zongora-gyártmányok is, mindig készletben raktáron vannak, melyeket versenyképes árak és jótállás mellett elárusítom.

Jól szervezett

zongora-műhelyem

által azon kellemes helyzetben vagyok, hogy bármilyen előforduló javításokat, mint: bőrözések, garnirungok stb., stb. jótállás mellett elkészítem, ugyszintén régi hosszú zongorákat egészen átalakítom a legujabb „Mignon” mintájára — esetleg régi zongorákat ráfizetés mellett ujakra becserelem. 756

Nagy súlyt fektetek a „zongora hangolásra”, melyet személyesen végzek.

A t. közönség kényelmére

Keppich Zsigmond urat

Andrássy-tér, (Központi-szálloda)

biztam meg a képviselőtől, ki mindenről készségesen nyujt felvilágosítást és mindenemű rendelések és javítások fölvetelére és zongorák eladására teljhatalmulag föl van jogosítva, ugyszintén ott, esetleg telefonon is (345. szám) hangolások bejelentendők.

Amidőn új vállalatomat, mely egy nagy hiányt van hitvatva itt pótolni pártfogásába ajánlom, kérem becses bizalmával engem megtisztelni.

Telefon 345.

Hangolásokat pontosan személyesen végzem.

Telefon 345.

Spezialista Pianino szerkezetekben.

Telefon 345.

A legnehezebb javítások lelkiismeretesen elkészítettnek.

Telefon 345.

A k r o k n a i
 körjegyzőségénél
 közigazgatási pályára készülő
ifju ⁸¹⁸
gyakornokul
felvétetik.

ad 801—1901.

A morodai körjegyzőségénél

(Aradmegye u. p. Apatelekek) a
 jegyzői és anyakönyvi teendőik-
 ben némileg jártas, s teljesen
 megbízható

i r n o k

évi 400 korona fizetés, utólagos
 havi részletekben, — és a hi-
 vatalos helyiségben lakás mel-
 lett, **folyó évi augusztus hó 1-ére**

alkalmazást nyerhet.

A román nyelv tudása fel-
 tetlen szükséges.

Moroda, 1901. évi június hó
 4-én.

Lele István,
 körjegyző.

805

Hidegvizgyógyfürdő

ARADON, Zrinyi-utca 5. szám.

Alapított 1892-ben.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni,
 hogy kényelmesen berendezett

fürdőm reggeli 5 órától esteli 8 óráig

a n. é. közönség rendelkezésére áll.

**A hidegvizgyógymód minden neme (Kneipp-
 féle is) az orvosi rendelet szigorú betartásá-
 val nálam eszközölhető.**

Külön berendezett, kitűnő hatása

oroszgőzfürdő

Ezenkívül **meleg kádfürdőkkel** is rendelkezem.

A n. é. közönség szives támogatását kérve, maradtam

763

kiváló tisztelettel

Posch Károly.

1693—1901. mp.

Hirdetmény.

Értésére adom mindazon egyé-
 neknek, kik selyemtenyészéssel
 foglalkoznak, hogy azon eperfák-
 ról, melyek 10 cm. átmérővel még

nem bírnak s melyek ennek meg-
 jeiölésül mésszel megjegyez-
 tek, leveleket, vagy galyakat tépni
 tilos.

Arad, 1901. évi május hó 23-án.

Salacz,
 kir. tanácsos,
 polgármester.

A gurahonczai
czement-gyárban
felnőtt ⁷⁹⁵
napszamosok,
 valamint tizenöt évnél idősebb
fiuk és nők
állandó munkát
kaphatnak.

Magyar kir. államvasutak igazgatósága.

80356—22642. F IV. sz.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy
 a vasuti kocsikban és az állomási
 helyiségekben elhagyott tárgyak,
 u. m. bőröndök, táskák, kalapok,
 ruha- és fehérművek, botok, nap-
 ernyők és esernyők stb. az alább
 felsorolt állomásokon árverés alkalmá-
 vával azonnali készpénz fizetés
 mellett el fognak adni:

állomáson	1. évi június hó
Kolozsvár	12-én d. e. 9 óra
Miskolcz	20-án d. e. 9 óra
Bpest ny. p. u.	27-én d. u. 3 óra

Budapest, 1901. évi május hó
 21-én.

Az igazgatóság.

Napernyőkben

a legújabb ujdonságok és különlegességek érkeztek.

Angol vásznak a legdivatosabb színekben.

Francia battistok, delain, pique és a legjobb mosó cretonokból a leg-
 divatosabb minták óriási választékban érkeztek meg.

Fegyházban kötött női-, férfi- és gyermek-harisnyáinkat

különösen ajánljuk.

Rosenblüh H. és Társa

Arad, Szabadság-tér és Forray-utca sarok.